

Razgled po svetu.

AVSTRO-OGRSKO.

Inomost. — V Inomostu so za-
prli računskega svetnika Moritz
baron Kuhn, sina nekdanjega
vojnega ministra in imetnika
ljublanskega pešpolka št. 17. Do-
kazalo se je, da je poneveril pol
milijona kron na škodo nemško
narodne planinske ljudske banke,
kateri je bil poslovodja. Razen
njega sti še dve osebi zaprti.

Budapest. — Preko 30 let v
vojni službi stoječi ter pri vojnem
ministrstvu vposleni Ivan Mossie-
gu je aretiran radi izselniških sle-
parij. Kakor se je dogovalo, je
Mossiega bil agent francoske pa-
robrodne družbe "Transatlanti-
que."

Budapest. — Iz hribov je prid-
vela voda v toliki množini, da je
bila vas Gyergyoremete v četrt-
uri pod vodo, kateri se trdno zgra-
re niso moglo upirati. Do
sedaj so izpod razvalin spravili
pet mrtvih. Veliko hiš in poslopj
je ogroženih. Ljudstvo beži v hri-
be.

Nemčija.

Berlin. — Ker se vedno pomno-
žuje vprašanje po radiumu, je
Radiumborza ceno te kovine zvi-
šala za \$10,000 pri gramu. Dne 3.
t. m. je bila nastavljen cena ra-
diuma na \$115,000 en gram. Ako
bi se moglo dobiti v toliki množini
radiuma, tedaj bi funt stal 52 mi-
lijonov dolarjev. (Op. ur. Tukaj
se vidi, koliko se vlade brigajo za
revno ljudstvo. Zdravniki so izna-
šli, da je radium izvrstno in za-
nesljivo sredstvo proti grozni, do
sedaj neozdravljivi bolezni "rak".
Toda, ko se je to zaznalo, so ka-
pitalisti radium takoj monopolizir-
ali in borja z njim izvršuje lo-
povski oderštvo. Pri taki ogromni
ceni vendar ni misliti na to, da
bi se revni sloji mogli lečiti naj-
hujšega sovražnika človeštva.

Vlade se ne brigajo za to; sa-
mo, da imajo denar za vojne oprave
in dovolj topniške krme; vse
drugo je postranska stvar. Koliko
časa bo ljudstvo še mirno gleda-
lo, kako se ž njim postopa?)

Berlin, 3. okt. — Ministrski
predsednik pl. Bethmann-Holl-
weg, je v petek sprejel odstopiv-
šega ameriškega poslanika John
G. A. Leishman in zvečer je dr-
žavni tajnik pl. Jagow priredil
pojedino na čast poslovivšega se
poslanika. Gostije so se med dru-
gimi vdeležili ministrski predse-
dnik, italijanski in turški poslanik,
prince Max von Ratibor, nemški
poslanik na Španskem ter urad-
niki zunanjega urada.

Ker cesar Viljem ni v Berlinu
mu g. Leishman ne more vročiti
odpokliho listino in jo bo na me-
sto njega cesarju vročil novi po-
slanik James W. Gerard.

Velikbritanija.

London. — Deportacija kon-
certne pevke Marija Lloyd, je
"Pall Mall Gazette" napotilo k
sarkastičnem izrazu ter piše: "Na-
dejamo se, da izvenredna dostoj-
nost, katere urejujejo predpisi za
dopustitev inozemcev v Zdr. dr-
žave, z vsakdanjim življenjem ob-
ščanstva se v oddaljenih mejah
skladajo." To je ameriško pače-
nje s pretirano nežnočutnostjo,
kajti žene milijonarjev so pač vi-
šek moralnosti!

Mehika.

Vera Cruz, Mex., 3. okt. — Ma-
nuel de Zamacona, prejšnji mehi-
kanski poslanik v Washingtonu,
kateri je pred nekaj tedni, kot o-
sební odposlanec predsednika
Huerta, prišel v Zdr. države, je
zopet dospel v Vera Cruz, ter bo
nadaljeval pot v glavno mesto
Mehike. De Zamakona ne prikriva
svojega razočaranja nad po-
nesrečeno misljo v Washingtonu
in pesimistično izjavlja, da vse
kaže, da neka družba Amerikan-
cev je kriva in neti homatije v
Mehiki, katerim je na tem leže-
če, da bi Zdr. države posredoval-
no vmes posegle.

Francija.

Pariz. — Peruanska vlada je
trdno prepričana, da so bili W.
Page iz Chicago in člani njegove
popotovalne družbe, ki so začetno
tega leta zapustili Chicago, da
preiščejo gorenje kraje Amazon
reke, od ljudožrevec umorjeni.

Vlada Peruanska je odposlala
ekspedicojo, da poišče preiskoval-
no ekspedicojo, toda bila je brez-
uspešna. Prtlago so našli pri pe-
ruanskih Indijancih.

Balkan.

London. — Bojazen nove vojne
s Turčijo se pomnožuje vsled po-
slednjih poročil iz Aten, vzlic te-
mu da Porta po svojem zatrdilu
zanikuje, da je pripravljena ve-
levlastim prepustiti, da razsodijo
o egejskih otokih. Na drugi strani
ni je pa slišati, da turške trupe,
preoblečene v neregularno moštvo,
marčajo proti Solunu in Kavala,
razuntega so neregularci zasedli
od Grkov zapušteni Degač.

Nadaljnji povod za bojazen vi-
dijo v Atenah v izvenredno pri-
jazni čestitni brzojavki, povodom
mirovnega sklepa med Carigradom
in Sofijo.

Italija.

Neapolj. — V Neaplju in v Ge-
novi se vršijo velike priprave za
sprejem poseti atlantskega bro-
dovca ameriške marine, katero se
pričakuje novembra meseca. V i-
talijanskih vladnih krogih se za
trdno pričakuje, da ameriško bro-
dovje sedaj izvrši obisk, ki je bil
določen že leta 1910, a večkrat
odložen.

Portugal.

Lizbona, 3. okt. — Manuel de
Ariago, predsednik portugalske
republike, je v Lizbonu naznanil,
da bo prihodnjo nedeljo, povodom
povratka tretjega dneva proglase-
nja republike, pomilostil 300 po-
litičnih jetnikov. Po tej anešeci
ostane še približno 100 političnih
jetnikov v zaporih.

Kraljevi prašiči.

Berlin, 2. okt. — Razlaga tu-
kajšnjih časnikov o razporu med
eks-kraljem Manuel in njegovo
mlado ženo, kakor tudi o bolezni
poslednje, dajo brez izjeme razvi-
deti, da se ne veruje o značaju
bolezni princezinje, kakor jo ja-
vnosti natvezujejo, in da je razkol
dvojice neovrgljivo dejstvo. Veči-
na pripisuje vzrok bolezni razuz-
danemu življenju prejšnjega kra-
lja, katero se je princezinja od
njega nalezla, in posledica je bila
razkol med njima. Vsled tega se
princezinja brani vrniti se k no-
vo pečenemu možu.

Pariz, 2. okt. — "L' Humani-
te", glasilo socialistov Jauresa,
razlaga obrat v dogodljajih bogat-
nih življenju eks-kralja Manuela
ter osobito povdarja njegovo raz-
merje z neko gledališko igralko.
(Op. ur. Ni še dolgo tega, ko smo
pisali o pompu poroke eks-kralja
Manuela s princeszinjo, ki se je
vršila v Simmeringu; poročil jih
je patriarh Lizbone, nadškof in
kardinal; tedaj visoki cerkveni
dostojanstvenik. Toda vsi "žeg-
ni" niso nič pomagali, poročil je
kraljevo propalico, sifilitičnega
prasca. Edino, kar je za Manuela
olajšavno, je to, da on ni edini
prašič med kronanimi prašiči.

Kaj pa porečejo k tem oni bla-
goslovljenci, ki imajo v zakupu
moralo in ki se vedno zaletavajo
v svobodomisele, socialiste in
"brezverce"? Dogodek, katoliške-
ga Manuela je neposredno tudi za-
nje gorka zausnica!

Krivdonosca iščejo.

Seattle, Wash., 6. okt. — Vče-
raj je gorelo v tukajšnji "Times"
in povzročena škoda znaša \$75,000
— Sedaj se hoče krivda požara na-
valiti na nemire, ki so se pred
kratkem dogajali radi sodnika
Humphriesa. Neki tukajšnji zju-
trajni list pa piše, da "požar so
povzročili socialistični izgredi."

Razne novice.

Podstuti premogar rešen.

Centralia, Ill., 4. okt. — Tomaž
Tošesky je bil danes jutro ob 7.
uri 25 min. rešen iz njegovega
smrtonenevarnega položaja. On je
bil osem dni živ zasut v "Conti-
nental" majni.

Tošesky je šel počasi in brez
podpore spredaj, a za njim pa nek
korenjaški tovariš, pripravljen,
ga prestreči v slučaju, da rešeni
omaga; kajti toliko časa zaprt
bil je zelo slab.

Patetična scena se je obigrala,
ko je Tošesky na svoj skromni
dom dospel. Žena in pet otročič-
kov je pričelo veselja upiti, ko se
je mož oziroma oče, pospešujoč
svoje korake, svojem približal.
Pred vsem je poljubil dete, ko-
ga je mati v naročju imela, po-
tem pa zaporedoma ostale.

Vlak skočil s tira.

St. Louis, Mo., 6. okt. — Zapad-
no vozeči vlak Baltimore & Ohio
železnice, na poti iz New Yorka v
St. Louis, je danes jutro pri Sum-
merfield, Ill., zavozil v neki to-
vorni vlak. Eden "slepi pasazir"
je bil ubit.

Evelyn Thaw je "suha".

New York. — Kakor znano se
je Evelyn Nesbit Thaw prijavila
bankarot in njeni upniki ne bodo
mno go dobili. Evelyn je pri raz-
pravi navedla dolgov za \$8054.45
a imovino pa na \$250, katera se-
stoji v oblekah in hišni opremi.
Ker te stvari niso rubljive, tedaj
upniki ne dobijo nič. Tudi plača
plesalke se nemore zarubiti. Ona
je pogodbo, po kateri dobi vsaki
teden \$2200, podpisala štiri dni
po konkursni razpravi. Ako ne bi
bilo razprave, bi upniki dobili 10
odstotkov njene plače, tako pa po
zakonu tudi to ni mogoče. Tedaj
ne kaže drugo, kot da upniki svo-
je terjatve zapišejo v dimnik. E-
velyn pleše moderne ples v ne-
kem gledališču v gorenjem delu mesta
in ima veliko gledalcev.

Dogodek na morju.

Seattle, Wash., 6. okt. — Par-
nik "Spokane", ki je petek več-
er več milj zapadno od Vancou-
ver Island dajal signale sire, je
danes z vsemi potniki sem dospel.
Parnik se ni bil nasedel, marveč
je s krajno silo ušel katastrofi.
V interesu varnosti popotnikov,
so rešilne čolne spustili v morje,
toda namesto da bi v prvi vrsti
gledali na varnost žena in otrok,
so se v čolne podali najprej po-
morščaki in častniki; tako trdi več
popotnikov. Ko je bil "Spokane"
iz nevarnosti, so bili "ponesreče-
ni" zopet sprejeti na krov in par-
nik je nadaljeval svojo pot.

Zaželjeni ameriški državljan.

Chicaška policija je prijela 32
letnega Amerikanca Henry Spen-
cer, ki je bil pred kratkem na pa-
rolo (besedo) izpuščen iz Jolie-
ske kaznilnice in bil sedaj osum-
ljen umora Mildred Allison-Rexo-
rat. Spencer ni samo pripoznal ta
umor, marveč je načelniku detek-
tivov Halpinu povedal, da je iz-
vršil nad 24 umorov, katere je ve-
činoma podrobno opisal.

Policija je Spencerja zasačila
vsled anonimne ovažbe njegovega
bivališča, sicer je vprašanje, če bi
ga bila v pest dobila.

Pet delavcev ranjenih.

Chicago, Ill., 4. okt. — Danes
je bilo pet oseb opresno ranjenih,
ko je v livarni tvrdke Barnhardt
Bros. dvigalo, v katerim je bil to-
pilnik z 2000 funti raztopljenega
svineca, padel v globočino. Boletne
klice je bilo slišati na cesto, kate-
ri so takoj privalili na tisoče ra-
dovednežev zivala prodajat.

Kakor uprava pravi, so delavci
baš topilnik v spenjačo spravili
in dvigalo v tek spustili, ko je
transmisijski kabel nenadoma s
koles zdrknil, vsled česar je dvi-
galo padlo.

PROŠNJA CALUMETSKIH ŠTRAJKARJEV.

Čenjeni bratje in sestre: —

Znano Vam je iz časopisja, da
na bakrenem okrožju zgornjega
Michigana, v Calumetu in njega
okolici, traja štrajk že od 23. juli-
ja. Neznosne razmere in tiranija
od strani bogate rudniške družbe
so nas prisilile, da smo odpovedali
slepokorščino našim izzemal-
cem in šli na štrajk, da si v me-
sebojni solidarnosti izvojujemo to,
česar nam je družba leta in leta
odrekala, namreč: boljše življen-
ske razmere in nekoliko večji kos
kruha.

Bratje, naš štrajk ni samo lo-
kalnega pomena za bakreno okrož-
je. Ako zmagamo mi, potem se bo-
do z nami veselili naše zmage vsi
zavedni delavci širom Amerike. A-
ko pa pademo se bodo veselili na-
šega propada in poraza milijonar-
ji vsih narodov in ver; in naš po-
raz bodete občutili tudi Vi.

Društva št. 45, 58 in 97 so skup-
no sklenila, apelirati potom gla-
sila SSPZ na usmiljena srca bra-
tov in sester SSPZ, da nam v na-
šem bednem stanu skočijo na po-
moč. Od unije dobivamo nekoliko
podpore v čekih, za katere dobi-
vamo pri trgoveh kar nujno po-
trebujemo za življenje, nimamo pa
denarja, da bi plačevali mesečne
prispevke pri naših društvih, ka-
tera spadajo pod SSPZ.

Bratje in sestre, pomagajte
nam! Zagotavljam Vam, da Vam
bomo tudi mi pomagali kedar se
Vam kaj takega primeri; na našo
pomoč boste lahko in sigurno ra-
čunali. Dobrodelni prispevki od
strani društev SSPZ se bodo v
prvi vrsti rabili za plačevanje a-
sesmenta za Zvezo. Vsak cent bo-
de objavljen v zvezinem glasilu,
Glas Svobode. Mi štrajkarji se do-
bro držimo, samo nekoliko pomo-
či nam je treba, ker kapitalisti so
trdi. Milijone so izprešali iz nas
ubogih trpinov, izrabljati nas ho-
čejo še dalje, a mi smo se odločili,
da se jim postavimo v bran, da v
boju poginemo ali pa zmagamo. —
Ozrite se na nas vaše brate in pri-
skočite nam na pomoč. Zahvalju-
jemo se Vam že naprej za vsak
najmanjši dar.

Z bratskim pozdravom!
Za društvo št. 45:
J. Cotič, preds.; J. Prešern, taj.
Za društvo št. 97:
P. J. Spehar, preds.; L. Junko, taj.
Za društvo št. 58:
J. Brula, preds.; J. Kraker, taj.

Vsi darovi naj se blagovolijo
pošiljati na: J. Cotič, Box 45,
Baltic, Mich.

Pristavek uredništva: Našim za-
stopnikom po naselbnih bi pri-
poročali, da obiščejo vsakega ro-
jaka in nabirajo doneske za po-
poro calumetskih štrajkarjev in
da nabrane svote pošljejo na go-
renji naslov, z opombo da se tista
svota sme porabiti tudi za druge
namene. Kdor hitro da, dvakrat
da!

Parnik se je potopil.

Yarmouth, Anglija, 4. okt. —
Osemnajst pomorščakov britan-
skega parnika "Gardonia" je dan-
es jutro utonilo, ko se je ladja
vsled trčenja s parnikom "Garn-
wood", potopila. Štirje možje po-
satke, so še našli toliko časa, da so
poskakali raz krova v vodo in so
bili rešeni.

Gosta megla je bila vzrok trče-
nja, ki se je pripetila v Severnem
morju, pred iztokom pristanišča.

Groza morjā.

Washington, D. C. — Brodar-
stvo na Atlantičnem oceanu je o-
groženo z ledeniki, kakor kapitan
R. Killap od "Munidian" poroča
ob njegovem prihodu v Glasgow.
Neposredno na plovni poti zapad-
no vozečih parnikov so bili na vi-
sočini Grand Banko videti eden
visoki in več manjših ledenikov,
mimo katerih je "Munidian" plo-
vel. To so prvi ledeniki, ki so bili
videti to jesen.

Delavske novice.

ROJAKI PREMOGARJI, POZOR!

Curtis, Colo.

V Colorado nas je 15 tisoč pre-
mogarjev zastavkalo. Zahtevamo
pripoznanje unije in povišek pla-
če za 10 odstotkov. Premogarji
smo vsi organizirani in štejem o
gotovo zmago, ako ne pridejo
stavkokaži iz drugih držav. Ro-
jaki ogibljite se države Colorado,
Utah in New Mexico! Kedar se
razmere zboljšajo in ko bo konec
štrajka, bomo že poročali v sloven-
skem časopisju.

Par Slovencev in Hrvatov ska-
ba v Primeru, drugi so vsi na
štrajku. Edino Ogrin in Vlahi se
ne dajo pogovoriti.

Več premogarjev na stavki.

Virginia, Minn., 3. okt. — Pri
blizo Virginia ležočem srebrnem
rudniku sta bila v petek dva de-
laveca dobesedno do smrti skuba-
na, ko je lokomotiva trčila v stroj-
parne lopate. Neki drugi delavec
je smrtno poškodovan.

Boulder, Colo., 4. okt. — Dares
ponoči je bilo šest dinamičnih
bomb vrženih v Stockard, katera
zajema Mitchell Mine Co. blizo La
Fayette, ki so zadele zadnjo stran
hranilišča ter ga razdjale, 25 mo-
ških je v hiši spalo, pa ni nikdo
poškodovan. (?)

Takoj na to je padlo 500 strelav
v taborišču premogarske družbe,
a ni bil nihče ranjen. O napadu je
bil šerif Buster nemudoma obve-
ščen, kateri je takoj avtomobil poln
deputije peljal na lice mesta.

Sedaj hočejo minerje obdolžiti
dejanja, ker so pred nekaj dnevi
v sočutstvu s štrajkarji z južnem
Colorado zastavkali.

Pomožni šerif je organiziral
skabe in deputije, da napadejo
štrajkarje.

Kaj in koliko je na tem, si zna
misliti vsak zaveden delavec.

Calumet, Mich., 4. okt. — 20
topničarjev pod vodstvom poro-
čnika Ashley, je danes napadlo
stavkujoče premogarje pri Wolve-
rine rovu. Jezdoči vojaki so štra-
karje premagali in so 25 istih a-
retirali ter jih držali pod svojim
nadzorstvom, dokler je prišel šerif
Cruse s svojimi deputi.

Aretirani so bili odvedeni v o-
krajne zapore v Houghton. Štra-
karji so protestirali proti brutal-
nemu postopanju milice, ki je 3
letnega otroka ranila.

Calumet, Mich., 3. okt. — Depu-
ti šerifi v Red Jacket in Newton
so danes jutro navalili na stavku-
joče premogarje ter so na delavec
streljali s revolverji in puškami,
k sreči niso nikogar zadeli. Po-
tem so 10 oseb aretirali.

Poročila iz Red Jacket pravijo,
da so člani policije pridržavali ne-
unijske delavce ter jih skušali
pregovoriti, naj ne gredo delati.
To vest trosi orodje tovarnarjev,
da bi governerja napotili za dopu-
šljatve več vovakov v štrajkar-
sko okrožje. Nekateri posestniki
premogovnikov so danes rekli, da
so policaji skabe pretepavali, ker
so hoteli iti na delo.

Odpust katoliškega duhovnika.

Vatikan je izvršil čin, kakoršen
je edini v cerkveni zgodovini. —
Pred nadškofijskem sodiščem v
Neaplju je mladi duhovnik, Ca-
valiere Arena Rocco, vodil pra-
vilno pravdo, da soseže oprostitev
duhovskega stanu, ker ga je spre-
jel le vsled pritiska njegovih sta-
rišev. Proces je prišel iz Neapolja
pred tribunal kongregacije za
kramentov v Rim, katera je spre-
jela prošnjo duhovnika ter izre-
kla duhovsko lastnost za neve-
ljavno. Papež je radosno potrdil.
S tem je mladi duhovnik, kateri
je pritem bogat in vitez italijan-
skega kronskega reda, odpuščen iz
duhovskega stanu. On se celo la-
hko oženi in vse to v popolnem so-
glasju z "nezmotljivo" cerkvijo.
To je prvi slučaj te vrste od kar
katoliška cerkev obstoji.

Zavedni delavci, proč od Calumeta!

Novi tarif.

Washington, 4. okt. — Včeraj
zvečer ob 9. uri 10. m. je predse-
dnik W. Wilson podpisal demokra-
tično tarifno predlogo. S tem je
dokončano blizo šest mesečno de-
lo in s tem je tudi konec Payne-
Aldrich tarifne predloge, katero
je bil Taft podpisal 5. avgusta
1909 ob 5. uri 5 minut.

Wilson je za novi tarif podpi-
sal v svojem zasebnem uradu, v
navzočnosti kabineta in demokra-
tičnih voditeljev.

Takoj so bile brzojavke razpo-
slane na vse carinske urade cele
dežele.

Predsednik je postavil podpisal
z dvema zlatimi peresi. Z enim je
zapisal ime, a z drugim pa pri-
imek. Prvo pero je podaril poslan-
cu Underwood, drugo pa senatorju
Simmons, ker sta čuvala na o-
sodo predloge po vsem križevem
potu skozi kongres.

Na to je imel kratek nagovor,
kateri je bil sprejet z živahnim o-
dobranjem.

Predsednik pravi, da poslov-
naje postavodajalec je le deloma
končano; brezdvomno je vsej de-
želi storjena velika usluga; da pa
vrednotna reforma mora pomeniti
drugi korak za osvobojenje tr-
govskega življa. On pozivlja svo-
je sodruge, naj s svežim pogumom
"prekoračijo ostalo pot."

Nastopne dežele ne bodo prizade-
lete s klavzulo, katera določa, da
po ameriških ladjah pripeljano
blago bo zvižvalo 5 odstotno carin-
sko ugodnost: Avstro-Ogrska, I-
talija, Japonska, Belgija, Dan-
ska, Grška, Nizozemska, Španska
Norveška in Švedska.

Ogromna škoda vsled povodenj.

Dallas, Tex., 3. okt. — Povod-
nenj v južno-vzhodnji in južno-
zapadni Louisiani je bila četrtek
večer v toliko nekaj ugodnejša,
ker je ponehal dež.

Po največji rek, ki so bile izstopi-
le, so najze šle in pri San Antonio
je voda takisto naglo padla, kot
je bila narastla. Tudi iz notranje
dežele prihajajo ugodna poročila,
tako da je pričakovati, da bo po-
ložaj v nekoliko dneh zopet zno-
sen.

Največja škoda je prizadeta na
rižnem polju vzhodnega Texasu
in zapadne Louisiane. Elizo Lake
Charles, La., je okoli 75,000 akrov
preplavljenih. Tudi železnice so tr-
pele veliko škodo, ker mnogo je-
klenih mostov in na tisočev jar-
dov tračnic je razrušenih. Zveza
z Vzhodom, je še vedno pretrga-
na, medtem ko so brzojavi delo-
ma urejeni.

Kolikor je znano, je 8 oseb utoni-
lo. V San Antonio cenijo škodo
na \$200,000 in v vsem preplavlje-
nem okrožju pa na \$1,000,000.

San Marcos, Tex., 3. okt. — Po-
vodenj in vstrajno deževje v Te-
xasu, v krajih San Marcos in
Blanco je povzročilo škode za
\$250,000 in reke še vedno nara-
ščajo. Razni jekleni mostovi so iz-
podprani ter se porušajo. Želez-
nični promet je deloma prekinjen.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:		
Za \$ 10.30	50 kron
Za \$ 20.45	100 kron
Za \$ 40.90	200 kron
Za \$ 81.80	400 kron
Za \$ 102.25	500 kron
Za \$ 204.00	1000 kron
Za \$ 407.00	2000 kron
Za \$ 1017.00	5000 kron

Postarina je všteta pri teh svotah.
Doma so nakazane svote popolnoma iz-
plačajo brez vinarja odbitka. Naše
denarne pošiljave izplačuje c. kr.
poštno hranilni urad v 11. do 12. dne.
Denarje nam poslati je najprilne-
je do \$50.00 v gotovini v priporočenem
ali registriranem pismu, večje zneske
po Domesti Postal Money Order ali
pa New York Bank Draft:
FRANK SAKSER CO.,
82 Cortland St., New York
104 St. Clair ave., N. E., Cleveland, O.

Roman iz časov
francozke revolucije
Spisal
Alks. Dumas star.

VITEZ IZ RDEČE HIŠE.

(Le chevalier de Maison Rouge)

VII.

(Nadaljevanje.)

"Kdo si?" je vprašal glas, še razvnet vsled boja.

"Človek sem, ki ga hočete umoriti," je odvrnil Maurice.

"Še več, mrtev boš takoj, čim le spregovoriš glasno, zakličesh, ali zaupješ."

"Ko bi bil hotel kričati, bi ne, bil čakal dosedaj."

"Ali si pripravljen odgovarjati na moja vprašanja?"

"Vpravaj prej, potem hočem šele videti, da-li bom odgovarjal."

"Kdo te je poslal semkaj?"

"Nihče."

"Prihajaš torej iz lastnega nagiba?"

"Da."

"Lažeš!"

Maurice se je zganil z vso silo, da bi si osvobodil roke; toda ni bilo mogoče.

"Ne lažem," je odvrnil.

"V vsakem slučaju si vohun, bodi, da prihajaš iz lastnega nagiba, bodi, da te je kdo poslal."

"Vi ste strahopetci!"

"Mi strahopetci?"

"Da, vas je sedem ali osem proti enemu, ki je še povrhu zvezan; in vi ga še žalite, strahopetci!"

Zdelo se je, da so jih Mauriceve besede prej pomirile, nego razjezile. Ravno v tem je ležal dokaz, da ni bil nikak vohun, ker bi se bil sicer tresel in prosil milosti.

"Kaj hočete v tem mestnem okrožju?"

"Iščem neko žensko."

Tem besedam je sledilo neverno mrmranje.

"Lažeš," je pripomnil ravnoisti glas. "Povej, kaj nameravaš, sicer umreš!"

"Ne," je rekel Maurice, "vi me ne umorite, ako niste pravi roparji."

Pri tem je znova in še z večjo silo napel svojo moč, da bi si osvobodil roki. Toda nenadoma je začutil na prsih nekaj ostrega in mrzlega in umaknil se je nehote.

"Ah! to čutiš," je rekel nekdo izmed mož. "Še osem paleev imamo za izdajalec, kakoršen si ti!"

"Torej izvršite hitro svoje delo," je dejal Maurice udano.

"Kdo si, govori?" je vprašal neki mehek in obenem gospodujoč glas.

"Jaz sem Maurice Lindey."

"Kako?" je vskliknil nekdo, "Maurice Lindey, revolucionar, patriot? Maurice Lindey, tajnik sekeije Lepelletier?"

Te besede so bile izrečene s tako toploto, da so Mauricea zopet navdale z upanjem; vedel je, da so odločilnega pomena in da odgovor nanje, naj bi bil že tak ali tak, zapečati njegovo usodo. Nezmožen vsake laži se je visoko vzravnaval in dejal z odločnim glasom:

"Da, Maurice Lindey, tajnik sekeije Lepelletier, patriot, revolucionar, jakobinec Maurice Lindey, čegar najboljši dan bo oni, ko umre za svobodo."

Grobna tišina je sledila temu odgovoru.

Maurice Lindey je razkril svoja prsa in pričakoval vsak trenutek, da se mu nož, čegar konec je bil začutil, popolnoma zasadi v prsa.

"Ali je to res?" je vprašal po nekotnih sekundah glas, ki se mu je poznala neka razburejnost. "Ali ne lažeš?"

"Preiščite moje žepce," je odvrnil Maurice, "in najdete mojo izkaznico. Poglejte mi na prsa in na srajco in najdete ušite moje začetnice M. in L."

Takoj nato je Maurice začutil, kako ga dvigajo močne roke. Nesli so ga skoz neki zelo kratek prostor in čul je, kako so se odprla ena, potem druga vrata.

"Izgnubljen sem," je dejal Maurice sam sebi, "kamen mi obesijo za vrat in me utope v reki."

Toda nekoliko trenutkov pozneje je čutil, kako so ga nesli po nekotnih stopnicah. V obraz mu je udaril toplejši zrak in položili so ga na stol. Čul je, kako so dvakrat zaklenili neka vrata. Koraki so se oddaljevali. Zdelo se mu je, da so ga pustili samega; napejal je ušesa, kakor more le človek, če-

gar življenje je odvisno od ene same besede; in zopet se mu je zazdelo, kakor da čuje oni glas, čegar milina in odločnost je bila že enkrat segla do njegovih ušes: "Prej se hočemo posvetovati."

VIII.

Genevieva.

Minolo je četrto ure, a Maurice se je zdelo celo stoletje. Zopet je skušal raztrgati vrvi, s katerimi je imel zvezane roke na hrbtu. — Njegove jeklene mišice so otekale, vrv mu je silila v meso, toda ni se utrgala.

Pri teh poskusih ga ni motil nihče in nič se ni zgenilo okoli njega; sklepal je, da je sam. Ker so njegove noge zadevale ob neka mehkega kakor pesek ali mastno zemljo in se je razširil okoli njega oster, presumljiv vonj po rastlinah, je Maurice menil, da se nahaja v kakem rastlinjaku. Napravil je par korakov, naletel na neki zid, se obrnil, da je lahko tipal z rokami, začutil neka vrtnarska orodja in vskliknil od veselja.

Z velikim naporom se mu je posrečilo, da je lahko po vrsti priskal to orodje. Njegov beg je postal le vprašanje časa; ko bi mu daroval slučaj ali Previdnost samo pet minut, da bi našel kakor režilo, rešen bi bil.

Slednjič je našel lopato. Z največjim naporom jo je obrnil tako, da je prišlo železo navzgor. S tem železom, ki je se s svojimi bokti tiščal ob zid, je prežagal vrvi na svojih členkih. Operacija je trajala dolgo, kajti železo je bilo skrhano. Pot mu je teklo po čelu; začel je nekaj kakor korake, zbral zadnjikrat vse svoje moči in vrv, že prerezana na pol, se je utrgala.

Vsklikal je od radosti, kajti sedaj je bil gotov, da ne umre brez boja. Strgal si je obvezo z oči in spoznal, da se res nahaja v cvetličnem paviljonu. Nasproti sebi je zapazil okno in hotel je skoz, toda bilo je zamreženo. Pred njim je stal mož, oborožen s karabino, in stražil.

Na drugi strani vrta se je nahajal, oddaljen približno trideset korakov, drug majhen kiosk. Ena oknica je bila spuščena, vendar je bilo videti luč.

Približal se je vratom in prisluškoval: pred vrati se je sprehajala druga straža. To so bili oni koraki, ki jih je bil slišal.

V ozadju hodnika so se oglašali zmedeni glasovi; posvetovanje se je očitno spremenilo v pričkanje. Maurice je mogel slišati samo par besed kakor: vohun, bodalo, smrt.

Kmalu so se odprla vrata in slišal je razločneje.

"Da," je rekel neki glas, "da, to je vohun, ki je nekaj razkril in je gotovo zato poslan sem, da izvoha naše tajnosti. Ako ga spustimo na svobodo, nas lahko naznani."

"Kaj pa njegova beseda?" je vprašal neki glas.

"Da nam besedo, toda izda nas kljub temu. Ali je poštenjak, da se lahko zanesemo na njegovo besedo?"

Maurice je pri teh besedah jezno zaškripal z zobmi.

"Ali nas pozna?"

"Gotovo ne, toda on ve za naslov, vrne se in sicer v dobrem spremstvu."

To dokazovanje je navidezno prodrlo.

"No," je rekel oni gospodujoči, mehki glas, "stvar je torej odločena?"

"Da, stokrat da, jaz ne razumem vaše velikodušnosti; ko bi nas imel v svoji pesti odbor za javni blagor. (Odbor najhujših revolucionarjev, ki so imeli vso moč v rokah, nekaka revolucionarna vlada.) ne bi dolgo odlašal z nami."

"Torej vstrajate pri svojem sklepu, gospodje?"

"Seveda, in vi se, upamo, nabooste protivili."

"Jaz imam samo en glas, gospodje; bil je za to, da naj se ga spusti na svobodo. Vi jih imate šest, ki so se vsi izjavili za smrt, smrt, — torej smrt!"

Pot, ki je tekla po Mauricevem čelu, je postal mrzel kakor led.

Ujetnik se je ozrl okoli in ugledal železno sekuro z jesenovim ročem. Zagrabil je to nedolžno orodje, ki se je lahko v njegovi roki spremenilo še v strašno orožje, in se postavil za vrata, tako da so ga krila, ko so se odprla.

Sree mu je hotelo počiti v prsih, tako, da je skoraj čul v tej tišini njegove udare. Hipoma ga je obšla groza od pete do glave; začul je glas, ki je dejal:

"Ako me hočete ubogati, razbite špo in poženite mu kroglo skoz omrežje v telo."

"Oh! le ne nikakega poka," je menil drug glas: "pok nas lahko izda. Ah! Vi ste tu, Dixmer, kje je pa vaša soproga?"

"Pogledal sem skoz oknice; ona ne sluti ničesar, čita."

"Dixmer, vi razsodite! Ste-li za puško, ali za bodalo?"

"Le ne puške! Raje bodalo!"

"Torej bodalo. Naprej!"

"Naprej!" je ponavljalo šest glasov istočasno.

Maurice je bil otrok revolucije in je imel jekleno srce. Kakor marsikdo tedaj, tudi on ni veroval v Boga; toda pri besedi "naprej" se je stresel.

Koraki so se bližali in ključ je zaškripal v vratih, ki so se polagoma odprla. Maurice je rekel sam sebi: "Ako se spustim v boj, me ubijejo. Ako se vržem na morilec, jih presenetim, dospem na vrt, pridem na ulico in se morda rešim."

Takoj se je pripravil za naskok kakor lev in divje zakričal, podrl prva dva moža, ki meneč, da je zvezan, nista nikakor pričakovala takega napada; potisnil je ostale v stran, napravil s svojimi jeklenimi kitami dva mogočna skoka, zagledal na koncu hodnika na stežaj odprta vrata, vodeča na vrt, se zaletel tja, preskočil deset stopnic, dospel na vrt, se izpoznal, kolikor se je mogel ter hitel k vratom. Toda bila so trdno zaklenjena in so kljubovala vsem njegovim sunkom.

Medtem so dospeli njegovi nasledovalci na stopnice. Ugledali so ga in vskliknili:

"Tam je! Ustrelite ga, Dixmer, ubijte ga, ubijte ga!"

Dalje prihodnjič.

PAPEŽ IN SULTAN.

Nasprotje med različnimi cerkvami je časih izviralo iz resničnega prepričanja, da je samo ena vera prava, vse druge pa so krive in seveda je vsaka cerkev učila, da je samo njena vera prava in edino izveličevalna. To nasprotje se je začelo spreminjati že v davnih časih v čisto navadno konkurenco. Pri konkurenci so mogoči boji in so tudi mogoči kompromisi, dočim je pri nasprotju, ki izvira iz prepričanja, vsak kompromis izključen.

Tako nam pripoveduje zgodovina o prav značilnem kompromisu med poveljarjem katoliške cerkve in med poveljarjem mohamedanske cerkve. Po smrti sultana Mohameda II. (1481 l.) se je med njegovima sinoma Bajazidom in Džemom vnel boj, kdo postane mohamedanski cesar in kalif. V bitki pri Jenišehenu je zmagal Bajazid in Džem je l. 1482. pobegnil v Evropo, da bi s pomočjo krščanskega orožja zadobil čast turškega cesarja in mohamedanskega papeža. Veliki mojster reda viteza sv. Ivana (Op. ur. Vitezi sv. Ivana — Johanniter Orden — je isto, kot so Columbovi vitezi tu v Ameriki) je sklenil z Džemom posebno pogodbo — poštenje cerkvenih redovnikov-vitezov je bilo pa vedno zelo dvomljivo in to je izkusil tudi Džem. Vitezi so namreč preloмили sklenjeno pogodbo, vrgli Džema v ječo in sklenili z Bajazidom dogovor, da bodo držali Džema do smrti v ječi, s pogojem da jim turški sultan in papež plačuje na leto 40,000 cekinov. Teh krivoverskih cekinov se je polakomnil papež Innocencij. Napravil je besedolomnega velikega mojstra viteškega reda sv. Ivana za kardinala in dosegel, da je bil Džem prepeljan l. 1489. v Rim. Tam so ga držali v papeževi ječi in papež je dobival od turškega sultana na leto 40,000 cekinov. Krivoverskega konkurenta cekini so mu prav dobro teknil.

Po smrti papeža Innocencija je dobival te cekine papež Aleksander VI. Ta lakomni in izpriden božji namestnik se je bal, da bi vsled Džemove smrti izgubil "pen-

Zoper prehlad in kašelj

Zoper kašelj in prehlad ni boljšega zdravila nego je

Severov Balzam za pljuča

(Severa's Balsam for Lungs.)

Uteši razdraženje, razredči sluzice ter podeli hitro oljašbo. Priporoča se za zdravljenje kašlja, hripavosti, vnetja sapnika, davice in drugih tem podobnih neprilik dihalnega ustroja. Cena 25 in 50 centov.

Prodajajo jih vsi lekarnarji. Zahtevajte Severova Zdravila. Ne vzemite drugih.

Zoper bolečine in poškodbe

Zoper bolečine in poškodba nič boljšega nego je

Severovo Gothardsko Olje

(Severa's Gothard Oil.)

Je enih najboljših mazil za zdravljenje revmatizma, pakostnice, bolečin v hrbtu, prsih in straneh, okorelih sklepov in mišic, bolečin, oteklin, izvijenj in raznih drugih krajevnih bolečin. Cena 25 in 50c.

Ako jih nima lekarnar v zalogi, naročite jih od nas.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Frank Sakser

Glavni urad: 82 Cortlandt St.,
NEW YORK, N. Y.

Pošilja

DENARJE v staro domovino

potom c. kr. poštne hranilnice na Dunaju; hitro in ceno.

Podružnica: 6104 St. Clair Ave.,
CLEVELAND, O.

Prodaja

PAROBRODNE LISTKE

za vse prekmorske parobrodne družbe po izvornih cenah.

Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro tvrdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

Trgovina s pohištvom in pečmi

V. KOBZINA,

1849—1851 BLUE ISLAND AVE.
Tel. Canal 2054 Chicago, Ill.

Posebne ponudbe in lobki obroki novoporočencem.
Lep dar s vsakim nakupom pohištva.

PENINSULAR

Če hočete prispeti hitro in po ceni v staro domovino poslužite se parobrodov. Parniki vozijo iz New Yorka do Trsta samo 13 dni. Lepa prilika videti Afriko, Italijo in Grško.

Austro-Americana S. S. Co. itd.

Cene so do Trsta ali Reke	\$34.00
Zagreba	\$35.08
Belovara	\$36.10
Kaiser in Martha za	\$3.00 več.

Da potniki lepše in lažje potujejo je odredila Austro Americana S. S. Co. posebne sobe ali kajute z dvema ali štirimi posteljami, kar stane za odraslo osebo \$4.00, za deco pa \$2.00 več.

PARNIKI ZAPUSTE NEW YORK:

Kaiser Franz Joseph I.,	11. oktobra
Argentina	22. oktobra
Martha Washington	29. oktobra

Parniki so opremljeni s brezličnim brzojavom in rasvitljeni z elektriko. — Domača jed. Vsi vslužbeni od kapitana do delavca do najvišjega mornarja govore hrvatsko in deloma slovensko. oblaščalni agenti. Za nadaljna pojasnila se šifkaret prodajajo vsi od nas p K. W. KEMF, PHELPS BROS & CO., glavni zastopniki, glavni zastopnik za Zapad, 2 Washington St., New York, N. Y. 120 N. La Salle St., Chicago, Ill.

Vsak slovenski delavec naj čita "GLAS SVOBODE"

S.S.P. Zveza

Ustanovljena leta 1908. Inkorporirana leta 1909.
Glavni urad na: 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
ANT. FISHER, podpreds., 516 N. Bunker Hill St., Los Angeles, Cal.
JOSEPH BENKO, tajnik; 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.
WILLIAM RUS, zapisnikar; 11224 Fulton Ave., Chicago, Ill.
JOHN KALAN, blagajnik; 341 - 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

FERDINAND GLOJEK, (pred.); 453-53rd Ave., Milwaukee, Wis.
ANTON DULLER, 238 - 136th St., Chicago, Ill.
MARTIN KONDA, 3622 W. 26. St., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

AUGUST KUŽNIK, 8323 Connecticut ave., S. E., Cleveland, Ohio.
JOHN BATICH, Box 208, Claridge, Pa.
JOE CVETKOVIČ, 810 W. 10th St., Chicago, Ill.

POMOŽNI ODBOR:

ANTON SLOGAR, 1507 - 58th ave., Chicago, Ill.
JAKOB TISOL, 11355 Fulton ave., Chicago, Ill.
JOHN JEREB, 321 - 136. St., Chicago, Ill.
FRANK GODINA, 1441 Fullerton St., Chicago, Ill.
MOHOR MLADIČ, 2603 Lawndale ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. ALOIS M. ZAHORIK, 1846 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Jos. Benko, 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill. Denarne (odposiljatve) pa na John Kalan, 341 - 6th St. Milwaukee, Wis.

Uradno glasilo je "Glas Svobode". - Seja gl. odbora je vsako zadnje sredo v mesecu v Statny-evi dvorani, 2005 Blue Island ave.

IZ TAJNIŠKEGA URADA S. Z.

Prispevki in darila za mesec junij:	
Društvo S. Sirota (Bled 17 SNPJ) Lorain, O.	\$ 50.00
Nabrano na razvitju zastave društva Slavija, I. S. N. P. J., Chicago, Ill., nabiralca I. Blish.	10.00
Dr. Slov. Narod 153 Struthers, O.	3.90
J. Gabrovšek, Newark, O.	1.00
J. Francelj, Gilbert, Minn. dar	1.50
Združ. društva Bear Creek in Washoe, Mont.	9.60
Fr. Sakser, New York, N. F. prispevek kot član.	10.00
Glas Naroda, New York, N. Y. nabrani in že izkazani darovi	130.75
Mat. Pogorelec, Chicago, Ill. je daroval v spomin umrlega prijatelja Fr. Trampuša v Virginiji, Minn.	20.00
Slavček SNPJ št. 145 Cliff Mine, Pa.	1.00
Posamezni pristopi	7.65
Mesece maja izkazani dohodki	1841.83
Skupni dohodki do 30. junija 1913	\$2087.23
Ta svota je naložena na State Bank of Ely, Minn.	
Fr. Krže, I. r., Geo. L. Brožič, I. r. tajnik.	

RAČUN SLOVENSKEGA ZAVE-TIŠČA

ol 28. nov. 1912 do 30. junija 1913.

Prejemki:	
Za prodane knjižice (pristop)	\$ 78.00
Za znanke (asesment)	74.15
Za darovane zneske.	1953.88
Za obresti od naloženega denarja	22.25
Skupno	\$2128.28

Izdatki:

Za 5000 pravil in knjižic.	\$ 52.00
Za pismeni papir in kurverte	4.75
Za premije od varščin direktorija	23.25
Za pristojbino korporacij je državi.	10.00
Za pristojb. korporacije countyju	1.10
Za 200,000 znamk za člane	50.00
Za plačo dvoran začasnega odbora	3.00
Za dvorano za časa prve konvencije	2.00
Za poslovne knjige in pismensko desko.	11.60
Za dvorano sej skupnih odborov	1.00
Za skico znamk.50
Za poštnine od 28. nov. 1912 do 30. jun. 1913.	6.00
Za gotovine dne 30. junija ja 1913	1963.08
Skupno kot zgoraj.	\$2128.28

Razdelek gotovine:

Na hranilni knjižici First State Bank of Ely.	\$1959.58
Ročna blag. tajnika dne 30. junija 1913.	3.50
Skupna gotov. kot prej.	\$1963.08
Pregledali in našli polnem soglasju s tajniškimi, blagajniškimi knjigami kakor tudi z vložno knjižico, dne 17. avgusta 1913.	
Za nadzorni odbor.	
Jos. Benko, I. r., predsednik.	
John Žvanut, I. r., Frank Mladič, I. r., nadzorniki.	
Upravni odbor S. Z.	
Frank Sakser, predsednik.	
Paul Schneller, podpredsednik.	
Frank Krže tajnik.	
Geo. Brozich, blagajnik.	
Tajniško poročilo.	
Znamenit dogodek. Slovensko Zavetišče stopa pred Slovensko javnost s prvim poročilom.	
Ko smo dne 28. novembra lanskega leta se prvič sestali, je bilo nabranega za S. Z. \$1038.98. Prvega pol leta pa smo napredovali z blagajno za \$924. Kaj pomenja to? Nekteri trdijo, da Slovensko Zavetišče ne napreduje. Mi pa trdimo, da pomenja napredek blagajne za skoro sto odstotkov v pol letu tako lep napredek, da ne moremo pričakovati za začetek lepšega. Kar napreduje, raste in raste gotovo narodna ustanova Slovensko Zavetišče.	
Misel je našla ponekod takoj lep odmev. Za vzgled naj postavimo iz izkazila za mesec junij društva Slovenska Sirota v Lorain, Ohio, katero je prispevalo \$50 — in naročilo še posebej za \$25 — znamk. Če bi bilo vsako slovensko društvo storilo svojo dolžnost tako, kot jo je rečeno, pa bi izkazali že prvega pol leta nad štirideset tisoč dolarjev premoženja. To bi bila zadostna svota, da se nakupi velik kos sveta in da se začneja že lahko z gradbami. Naravno — misel Slovenskega Zavetišča mora pred vsem prodreti v širše kroge. Enkrat je že živahno cvetela, to je bilo v času, ko je časopisje poslalo na stotine nabiralnih pol med narod. Slednji je kaj nabral in poslal z dopisom. Tako smo te den za tednom čitali o Slovenskem Zavetišču.	
Naravno, kar je dobro za enkrat, ni dobro za vedno. Če bi kdo poskušal pošiljati nabiralne pole mesece za mesecem med svet, bi prihajalo vedno manj darov, dokler bi vse popolnoma ne zaspalo. Treba je bilo torej sistematičnega dela na drugem polju, treba je bilo ustanoviti in inkorporirati organizacije. Treba je bilo povedati, kaj nameravamo in kako dosežemo naše cilje. In to začetno pot je začrtala prva konvencija Slovenskega Zavetišča dne 28. novembra lanskega leta. Nekaj premišljenih rojakov je takoj razumelo	

lepo misel, pristopilo je nekaj društev in več posameznikov. A mnogo, mnogo jih še pogrešamo. Ne tisti, kateri zdihuje nad revzem, ampak tisti, kateri mu pomaga, je resničen njegov dobrotnik. Ne tisti, ki zdihuje v javnosti, da je premalo zanimanja za Slovensko Zavetišče, ampak tisti, ki ni ne zdihuje in to s povdankom, da smo večim knjigam ceno znižali tako, da jih odslej prodajamo za isto ceno, ko nas stanejo.

Da je Zavetišče potrebno, o tem je odveč vsaka beseda. Dokler bomo morali imti podporne organizacije — in to bode še dolgo — bomo potrebovali tudi Zavetišče. In dokler bodo ljudje na svetu, bomo potrebovali bolnišnice. In to veliko delo bode prevzelo Slovensko Zavetišče.

Naše podporne organizacije se starajo. V nekaj letih bodo začeli hoditi na vrsto prvi slučajni starosti — old age — ko bode treba za delo nezmožne ljudi podpirati iz smrtnine. Smrtnina gre v nekaj letih — kaj pa potem? Zopet tiste za nas poniževalne prošnje v javnosti: milodari za siromaka. Ali naj organizacija desetletja zvestega člana po izplačanju smrtnine pusti na milost in nemilost javnosti? Ali naj ga da v javne sirotišnice ali v slučajno bolnišnico v javne bolnišnice? Gotovo — pravijo tisti, kateri niso še nikdar skušali ne prvega ne drugega. Nikdar — pravijo tisti, kateri so skušali ali poskušajo zdaj.

Koliko naših ljudi gre v prežgodnji grob, ker so prepučeni na milost in nemilost kakih krajevnih zdravnikov, katerim ni za to, da spravijo bolnika na noge, ampak da ga kolikor mogoče dolgo vlečejo in da kolikor mogoče več zaslužijo. Nekaj slučajev iz praktičnega življenja je navedel nedavno dr. Grahek v Glasu Narodu. Veliko bi jih lahko navedli drugi naši zdravniki, kateri pa molče iz neznanega vzroka. Pa kaj hočemo. V vsakem poklicu najdemo ljudi, kateri pravijo: zame je tako dobro, po moji smrti pa če raste še trava ali ne.

Kakor smo navedli med društvi za vzgled Slovensko Siroto v Lorain, O., tako naj navedemo med posamezniki neumornega delavca in agitatorja Slovenskega Zavetišča — našega, gotovo vsem rojakom osebno znanega Matijo Pogorelea. Spomnil se je Zavetišča o priliki svojega dvajsetletnega bivanja v Ameriki s petdesetimi dolarji. Spomnil se ga je o priliki smrti njegovega prijatelja Trampuša zopet z dvajsetimi dolarji. Spomnil se ga je pri nečetih manjših prilikah z manjšimi darovi in zato — čast komur čast.

Slovensko Zavetišče ima najnaravnnejšo in najplemenitejšo podlago: kri in jezik. Po vzgledu usmiljenega Samaritana bode podpiralo in tešilo gorja tistim naše krvi in jezika, kateri bodo potrebni. In potreba je jednaka pri vseh ljudeh, kajne. Zato pa tudi upamo, da bode izginila tista mlačnost, ktera sije napram Slovenskemu Zavetišču, da bode izginilo tisto nasprotstvo, katero nam dela nečast in neslogo in da bodedo vsaj v enem uprašnju jedini: v uprašnju za oskrbo bolnih in nesrečnih.

Ostanite zvesti vsi tisti, kateri ste podpirali S. Z. do zdaj. Pridite vsi tisti, kateri sicer niste nasprotniki, ampak dvomite, ali bode ali ne bode. Pustite svoje dvome in bodite prepričani, da Slovensko Zavetišče bode. Pridite vsi tisti, kateri nasprotujete iz tega ali drugega vzroka, pustite svoje presodke in pokažite, da se že zavedate svoje krvi in svojega jezika, da čutite še dolžnost napram narodu, iz katerega ste. Bodite velikodušni, pokažite, da je vaše obzorje širše in mogočnejše, da so vaše vezi vaš kruh ne pa vaše suženstvo. To poročilo se pošlje v blagohoten ponatis vsem Slovenskim listom v Ameriki. Upamo, da bode rodilo dober sad, in želimo, da bi zanimanje za Slovensko Zavetišče zaplamljelo s podvojeno silo. Želimo, da bi bilo Slovensko Zavetišče res iz vsega naroda in za ves narod, in pozdravljamo iskreno vse rojake.

Za glavni odbor S. Z.:
Frank Krže,
2616 S. Lawndale Ave. Chicago.

Vprašajte po Vac. Donat sodovici, je najboljša na trgu, 1529 W. 19th St., Chicago, Ill.

Cenik knjig,

katere se dobe v zalogi
"GLAS SVOBODE"
2656 So. Crawford Ave.

Cenjene čitatelje Glas Svobode opozarjamo na današnji cenik knjig, katere imamo v zalogi in to s povdankom, da smo večim knjigam ceno znižali tako, da jih odslej prodajamo za isto ceno, ko nas stanejo.

Da smo ceno znižali je vzrok, ker bi radi zalogo čimpreje razprodali, da si potem nove knjige nabavimo.

Knjige, katere imamo še v zalogi so povsem izborne vsebine ter jih vestno priporočamo vsakemu, komur je mar za dobro, podučljivo in zabavno čtivo.

Torej rojaki, vas vabimo, da nam čimpreje pošljete naročila, ker na ta način bode pomagano vam i nam. Vi boste imeli fine knjige, mi pa denar za nadaljni obrat.

Pri tej priliki tudi prosimo vse naše poverjenike, ki še niso z nami obračunali glede brošur "Škof proti župniku", da to store v najkrajšem času in sicer, da nam pošljejo skupiček, ki so ga naredili za brošure, ostale pa, katere še niso razprodali, naj jih pridržijo za nadaljno prodajo in skušajo hitro razpečati.

Na vsaki način pa prosimo za denar, ker ga posebno sedaj nujno potrebujemo.

Uprava Glas Svobode.
2656 S. Crawford Ave.

Agitator	\$1.00	Skrivnost najdenke30
Amerikanci in povesti50	Skrivnosti srca60
Andersenove pravlice50	Slušaj usode75
Avstralija in nje otok50	Socijalizem in moderna veda50
Babica50	Spake75
Bajke in povesti, I. zvezek75	Štiri ruske slike (vezana)50
" " " II. "75	Štiri ruske slike (broširana)30
" " " III. "75	Straža	\$1.00
" " " IV. "75	Solomonovi rudniki	1.50
Blagor na vrhu cvetočih breskev50	Sherlock Holmes, detektivske po-	
Berite Novice, Politični listki	\$1.25	vesti I. del.	1.00
Boj za pravico40	II. del.	1.00
Bolnik50	III. del.	1.00
Brambovel: zg. roman40	IV. del.	1.00
Brez dogme	\$1.50	V. del.	1.00
Brodovski odvetnik75	Škof proti župniku35
Bolgarija in Srbija50	Tajnosti španske inkvizicije, zv. 05	
Barvaste črepinje30	Taras Bulba75
Cvetke iz papeževga vrta50	Tartarin iz Taraskona50
Človek in pol	\$1.25	Tiberius Pannonicus; Kuzovci;	
Črtice50	vita vitae meae	\$1.25
Črtice z ogljem50	Tilho in drugi75
Deteljica20	Tolstoj in njegovo poslanstvo30
Dim40	Turki pred svetlim Tilnom (ve-	
Džungl	\$1.00	zana	1.00
Elizabeta30	Ukrajinske dume15
Etiketa in politika15	Undina45
Gospa Judit75	Uporniki40
Gospod Janez, Kmetске slike i dr.	\$2.00	Utrinki	\$1.00
Humoristični leksikon30	Vaska kronika75
Jara gospoda, Oštev greh	\$1.00	V delu je rešitev30
Igračke75	Veliki punt75
Igralec, iz spominov mladeniča.		Veliki trgovec50
Roman75	Vinjete	\$1.00
Iljada50	V burji in viharju	2.50
Islandski ribič50	V kamnolomu30
Ivan Solnce; Grajski pisar	\$1.25	V naravi50
Izdajavec50	V študentovskih ulicah75
Iz dnevnika malega porodneža75	Vstaja Škenderbergova (vezana)40
Izlet g. Broška v XV. stoletje75	V znamenju življenja75
Jagode60	Za bratoljubje40
Jan Marija Plojhar, roman	\$1.75	Zadnji rodovine Benalja75
Judež Iskarjot75	Zadnji dnevi nesrečnega kralja75
Jurkica Agičeva	1.00	Za križen	\$1.00
Kako vzgaja usoda40	Za srečo40
Kacijanar25	Za staro pravdo50
Karamfil s pesnikovoga groba50	Za vozom; Izgnanci; Student	
Kazaki75	Lojze; Fenny; Klanec siro-	
Kitajci in Japonci50	makov40
Knjiga za labkomiselnih ljudi	\$1.00	Zgodbe iz doline, šent florjanske	
Križana usmiljenost40	Zgodovina avstrijsko-ogrske mo-	
Križ na gori; Spomini gospoda		narhije25
Ignacija Brumna40	Zimski večeri60
Krvava noč v Ljubljani35	Zlatokopi30
Kultura in politika10	Zlatarjevo zlato75
Lutski ljudje, Testament	\$1.00	Zmaj iz Bosne50
Lux in tenebris luca50	Znanci75
Mali ljudje	\$1.50	Življenja trnjeva pot40
Mall lord75	Življenje in smrt Petra Novlja-	
Mali vitez v 3 delh	\$2.50	na; Ella40
Malo življenje50		
Med knjigami in ljudmi25		
Milan in Milena	2.00		
Mina50		
Mir božji	\$1.00		
Mladost40		
Momentl	\$1.25		
Mož Simone	\$1.00		
Najhujši sovražniki30		
Na bojišču40		
Na krivih potih40		
Narodne pripovedke soških pla-			
nin	1.50		
Naša Vas, prva knjiga	2.00		
Naša Vas, druga knjiga	2.00		
Na žerinjah	\$1.00		
Novela: Morlec, Debeluška; Mo-			
rilec; Končano; Pjanec in dr.	\$1.50		
Novela in črtice, (vezana)75		
Obsojenci	\$1.00		
Ob tihih večerih	\$1.50		
Ob zori	\$1.00		
Oče naš50		
O kulturnem pomenu slovenske			
reformacije50		
Pisana mati40		
Pripovedi o Petru velikem75		
Postrežba bolnikov20		
Peter Prostack (vezana)40		
Pol litra pivavca75		
Pogreb, Brez volje, Črtice. In			
druge povesti50		
Politično življenje Slovencev30		
Pod spovednim pečatom; prva			
knjiga	1.25		
Pod spovednim pečatom; druga			
knjiga	1.00		
Pot spokornikov, in drugo50		
Pot za razpotjem, (vezana)	\$1.50		
Potop II.	\$1.25		
Povesti Maksima Gorki75		
Premaganci30		
Pri Jugoslovanih50		
Prilike patra Bonaventure40		
Pri stricu40		
Punčička20		
Razporoka	\$1.00		
Reformacije in socialistični boj			
slovenskih kmetov50		
Relief75		
Rječnik hrvatsko-slovenski50		
Rodbina Polaneških v 3 delh	\$3.50		
Rošljin in Vrjanko	\$1.00		
Rusinja50		
Ruska moderna	\$1.50		
Sami med seboj. Učenjak25		

G VOKOUN

1411 W. 18th St., Chicago.
V moji trgovini se dobe prve vrste cigare, dobre svačice in različni tabak iz vseh dežela.

Slovinci, oglašajte se pri meni!
Telefon Canal 2301
Popravljalnica dežnikov in pip

Dr. B. K. Simonek

ZOBOZDRAVNIK.
1669 Blue Island Avenue,
Tel. Canal 2127

Uradne ure: Vsak dan od 9 jutro do 6 ure večer; ob nedeljah od 9 do 11 ure predpoldne.

Telefon: Canal 3014
NAZDARI
SALOON
s kegjiščem
kjer točim vedno sveže pivo in druge znamenite pijače. Domače vino. Unijske cigare. Potniki dobe pri meni čedna pecno čišča. Potrebem vsakemu točno in lahomo.
MARTIN POTOKAR
1625 S. Racine, prej Centre av.

Najnovije in najboljšo obučo kupite zdaj pri
M. KARA
1919 So. HALSTED ST.
cor. 19. Place.
Novi spomladni vzorci

JOHN TANCEL
POGREBNIK in BALSAMOVEC
1921 Blue Island Ave.
Koji je oddaja in automobile za vse priliko kot pogrebe, svatbe, piknike, itd.
Tel. Canal 1101.

GOSTILNA
kjer je največ zabave in največ vrčka za par centov s biljardna mizo na razpolago. Vse to se dobi v gostilni

"Glas Svobode"
(THE VOICE OF LIBERTY)
WEEKLYPublished by **M. V. KONDA & CO.**
2656 So. Crawford Ave., Chicago, IllinoisSubscription \$2.00 per year.
Advertisements on agreement

Prvi svobodomiseln list za slovenski narod v Ameriki.

"GLAS SVOBODE" IZHAJA VSAKI PETEK
in veļaZA AMERIKO:
Za celo leto.....\$2.00
za pol leta.....\$1.00
ZA EVROPO:
Za celo leto.....\$2.50
za pol leta.....\$1.25NASLOV ZA DOPIS IN POŠILJAVTE JE
GLAS SVOBODE
2656 So. Crawford Avenue CHICAGO, ILL.Pri spremembi bivaliāca prosimo naročnik
da nam navede naznanilo poleg novega tud
stari nazlov.**UŽITKAR PRAZNOVERSTVA.**

Budapest, 26. avg.

Milijonsko darilo meniha, kateri je po pravilih svojega reda storil obljubo uboštva, povzroča nekaj tednov sem veliko govorenja in razmotrivanja ter daje posel tudi vladi, Bazilijanski menih Arkadius Pasztory se je zavezal podariti 4 milijone kron novo ustanovljeni grško-katoliški škofiji v Hajdudorog na Ogrskem. Novi škof bi seveda darilo z vsemi desetimi prsti zagrabil in tudi vladi bi bilo ljubo in drago, da se škofijstvo kolikor največ možno gmotno podpre, toda Bazilijanski red kazi obredoma veselje in svoto zahteva zase, ker si ne sme nobeden redovnik pridobiti zasebnega premoženja. Prišli so se baviti z vprašanjem, kako je ta menih prišel do takega bogastva, in izid nasledovanja je bila dokaj pustolovska zgodba.

Arkadius Pasztory, ki je danes 76 let star, našel je pred 40timi leti sprejem v Bazilijanskem samostanu v Bikszad, komitat Szatmar, in sicer kot brat lajki. Kot premeten deček, znal je že v prvih letih romarje izdatno izzemati v svoje zasebne svrhe in kmalu je prišel v Rim, kot Petrov novice, pošiljati letno po 10 do 20,000 goldinarjev. Posledica temu je bila, da je na papeževem dvoru kmalu zaslovelo njegovo ime, kajti tako radodarni navadno niti ogrski škofi niso, in ko je Pasztory s svoto 30,000 goldinarjev, katero je osebno v Rim nesel, svoje darove na okroglo stotisoč dopolnil in pri tej priliki papeža prosil, naj ga posveti v mašnika, bila mu je želja vslišana.

Nekoliko časa po njegovem povratku iz Rima, se je Arkadius Pasztory poslovlil iz zadržnega obrata in se ustanovil takorekoč kot samostojen podjetnik oziroma trgovec, to se reče: zapustil je samostan, toda ne da bi bil iz reda izstopil, nakupil si je svet v Turkevony, kake tri kilometre od Bikszada, tam zgradil dve cerkvi in grajščini slineno hišo za stanovanje ter odprl v svojem zasebnem samostanu romarsko podjetje v lastnem prometu, ali kakor se je tehnično označba glasila, postal je samotar ali puščavnik. Toda njegovo samotarstvo ni bilo dobesedno vzeti, kajti število njegovih poslov že začetno, ni bilo majhno. Vsled njegove zaveze z verniki, se je njegovo poljetje kaj kmalu vznešeno in vsestransko razvilo. Pasztoryev glas kot čudodelni svetnik, se je hitro razširil po petih severo-vzhodnih komitatih, ker bavil se je tudi z maštvom (zdravilstvom) in z oduštvom; njegovo početje neka-ko spominja na gališkega čudodelnega rabbijsa. Skoraj so pritisicali romarji gromadoma, srečni, če so mogli poljubiti rob kute Pasztorya ali pa celo, če so mogli dobiti njegov blagoslov; s praznimi rokami ni nihče prišel, in dasiravno prekanjen menih nikoli ni kaj zahteval, darovali so mu večina romarjev po 10 do 20 in kakšen dan tudi do 100 goldinarjev pri vsakem obisku in bili so celo dnevi, ko je njegov "skupiček" znašal 3000 goldinarjev. Pasztoryev letni dobiček iz njegovega sleparstva se ceni na 200,000 goldinarjev. Poleg tega je opravljal nad vse dobežaten posel posejavanja denarja, bil je denarja potrebnim kmetom proti oderniškim obrestim vsigdar v pomoč pripravljene dobrotnik in tudi njegova dobrodelnost, se mu je izvrstno iz-

plačala. Tako na primer je neko slaboumno staro devico po imenu Marija Kinzel pregovoril, da je njeno iz 20,000 kron obstoječo dedščino, pri njemu plodonosno naložila; obrestovanje je v tem obdobju, da je v Pasztoryevem zavodu dobila prosto stanovanje. Ko so sorodniki Kinzelove za zadevo izvedeli in jo silili, naj denar nazaj zahteva, se je ona izjavila, da tega nemore storiti radi "izveličanja njene luše," sicer zapade hudiču, katerega je videla v Pasztoryevi miznici! Pasztory je obdelaval svoje vernike tudi s prikaznimi; predstavljal jim je v magnezijevi luči sv. Marijo ali pa arhangelja Gabriela, ki je pobožno izpodbujal, naj dajo svoj denar "svetemu bratu" (Pasztoryu), da jih reši iz hudičevih krempljev. Sveta Marija in arhangelj Gabriel nista zaman pridigala: Bogastvo Arkadius Pasztorya je nastlo in "sveti" menih je pričel voditi knežje dvorjanstvo.

Kako je bilo možno, da je ta slepar in goljuf v kuti dolga leta uganjal svoje rogoviljenje, ubogo praznoverno ljudstvo znal peniti in še pleni, ne da bi posvetna ne cerkvena oblast vmes posegla? — Bazilijanski patri so pričetno postrani gledali početje samojedeja Pasztorya; toda ko so zapazili, kako obširno in donosno je podjetje, so se pomirili z mislijo, da mora nakupičeno bogastvo po smrti Pasztorya pripasti redu. — Tudi škofje so obiskovali grajščino "čudodelnega puščavnika", kateri je gospodaril čez krdelo služabnikov in uradnikov, ter iz njegove kuhinje in kleti so gosti bili po knežje pogoščeni, in cerkveni dostojanstveniki so radi slisali, če je Bazilijanski menih zatrjeval, da bogastvo njegovega samostana nebode za cerkev izgubljeno.

In posvetna oblastva? Vsa gospodarska klika iz Szatmarskega komitata se je pobratila s menihom Pasztory; njegova hiša, ali bolje rečeno: palača vedno mrgoli gostov, katerim prireja gostoljubni hišni gospodar ne samo nepretržno žretje in pijančevanje, ampak jim da tudi na razpolago svojo vedno polno denarnico; gospodom dovoljuje brezobrestna posojila, na katerih povračilo niti ne računi. Cerkvena gospodarska in upravna oblast zatisnega oko in nočejo videti sleparskega početja meniškoga lopova, oni imajo delež na vžitku praznoverstva. Neki upokojeni višji sodnik z imenom Berthold Farkas se je v "Pesti Naplo" celo postavil za zagovornika sleparja, ko se je končno pričelo šepetati o meniški praktiki; Pasztory je ubogo ljudstvo vedno z dobrohotnimi sveti zalagal, ga napolnjeval s religiozno nado, v njegovih rokah so se krajcarji izpremenili v goldinarje in baš v tem se je pokazala mistika te podle osebe. Gospod Berthold Farkas tiči brzokone pri Pasztory delo v kredi.

V poslednjih letih so pa Bazilijanci iz gotovih vzrokov pričeli bojazen gojiti, starikavi Arkadius Pasztory bi znal z njegovim "prisluzenimi" milijoni za časa življenja drugače ukreniti, torej so izposlovali, da je v minulem letu bil pozvan k grško-katoliškemu škofu v Munkacs, kjer je moral podpisati izjavo, da bo vse svoje premoženje zapustil Bazilijanskemu redu kot dedščino. Nad tem razlučen, je sedaj Pasztory svojim ljubim redovnim bratom eno zagodel s tem, da je štiri milijone kron ponudil kot dar za novo ustanovljeno grško-katoliško škofijo v Hajdudorog. Toda tega nočejo in ne bodo Bazilijanci odobrili — pod njih firmo so se bogastva nakupičila in dohodek iz njihovega podjetja je njihova pravina in nedotakljiva lastnina.

Cenjeni čitatelji, iz tega razvidite, kaj pomeni nevednost mase ljudstva! To kar smo tukaj napisali, ni nikakoršna bajka iz "Tisoč in ena noč," marveč je gola resnica, katera se na Ogrskem obigrava že dolgih štirideset let in se igra še danes.

Nehote nam pride na misel pregovor, ki pravi: "Tisti je toliki tat, ki vrečo drži, kot oni, ki v vanjo ukradenno blago meče." Tedaj menih Pasztory, je ogromno premoženje prisleparil; dal pa je delež prisleparjenega denarja rimski kuriji, tedaj posredno papežu, torej je Kristov namestnik in "sveti" oče, sokrivce goljufig,

katere je izvršil in še izvršuje menih Pasztory. Rimsko katoliški stolici je znano, da menih — in to vsakega reda — nimajo in nesmejo imeti zasebnega premoženja; a ko je pa menih Pasztory papežu — tedaj mrtvi roki — znošil 100,000 goldinarjev, ga ni nihče vprašal, od kod je dobil denar. V tem slučaju se ni nikdo brigal za 7. božjo zapoved: "Ne kradi"! Papežu in njegovim kardinalom ni bilo za poštenje, ni bilo za zvišeni princip poštenosti, marveč bilo jim je za denar, denar pridobljen na najpoglejši način. Ni bilo dovolj s tem. Papež je za denar lo-povskega meniha tudi posvetil v mašnika, ne da bi bil preiskal tiste vrline, katere dogma predpisuje. Denar in zopet denar! Z denarjem si kupiš nebesa, če pa denarja nimaš, tedaj te bo vzela vrata! Prokleti humberg!!

Da, vsaki, ki se misli posvetiti mašnikemu stanu, mora imeti predpisane vrline; to nam svedoči slučaj Rev. Sojar. Ta "filozof" je v Ljubljani po lemenatu se že učil prakso izžemanja in poneumnovanja; toda oberhumbergar Jeglič je našel, da Sojar nima dogmatične vrline, za to mu je dal patentirano breco z dostavkom: hodi!

Kaštigar, joj! ta pa spada v svinjski hlev!

Pollak, se je prelevil iz patra Engelberta v razkladaleca evangelija. Zakaj se je prelevil in zakaj je pribežal v farski Eldorado, svobodno Ameriko, on že ve in mi tudi.

Chef-editor Jolietške smetišnice, nadškofijski svetnik in "boss" Steel Company v S. Chicagu; no, ta pa je kavelj, da malo takih. On je skušil britkosti in veselje tega sveta v polni meri, in ko mu ni drugega kazalo, podal se je preko luže, tukaj se izuril zato kar je in sedaj klati po nedolžnem papirju svoje budalosti, da končno sam sebi reče v r . . . me pihni.

To so možakarji po milosti božji, vzorni duhovniki, kateri v marsičem prekašajo še meniha Pasztorya!

SVETO BREZZAKONSTVO (CELIBAT).

To je razumljivo, da si rimska hierarhija prizadeva ostreši se morilec-župnika Hansa Schmidt. Tak dogodek v rimokatoliški družini ni prijeten. Toda, če morajo drugi ljudje prestopiti, da kakšen sin ali brat zgreši pot poštenosti, tedaj bo duhovščina morala tudi ta udarec prenesti. Ako pa sedaj pride in pravi: "O, on niti k nam ne pripada," tedaj je to skrajno smešno. Hans Schmidt je bil v Hessnu v duhovnika posvečen in je duhovniški posel izvrševal do poslednjega dne, ko je nesrečni Ani Annueller vrat prerezal in truplo razkosal. On je bil poslušni duhovnik pri eni njujorški cerkvi do tiste ure, v kateri je bil aretiran. Da bi se ga rimokatoliška hierarhija otrsela, ne bo nič, ker razlogi so pretehtni.

Potem se sedaj od one strani tedi, Schmidt je nor. Brezdvomno se ga bo pred sodnijo postavilo kot noreca, ker drugače zanj ni zagovora. Toda v vseh teh letih, odkar je duhovnik, niso njegovi sodrugi in ne napredpostavljeni o njegovi blaznosti ničesar opazili. Sedaj šele se spominjajo njegovih namišljenih posebnosti. Tudi obnašanje Schmidta ne kaže blaznosti. On je dekle umoril, ker je bila noseča z njim, z njim duhovnikom, kateri je storil obljubo vednega devišstva. Da se mu je vdala, jej je natvezil, da je ž njo pravno poročen. Dekle, ki ni poznalo ameriške uredbe, mu je verovalo na besedo ter se mu vdalo. Tu navedemo ves dogodek, kakor ga Schmidt sam pripoveduje:

"Jaz sem spoznal Ano Annueller, ko je bila vpislena v župnišču cerkve sv. Bonifacija. Njena lepota je zmedla moje misli. Jaz sem jo iz sreča ljubil, in ker sem se pozneje zavedel, da nemoreva skupaj živeti, sem jo umoril. Jaz sem kriv, to je vse, kar zamorem reči. Jaz sem moran za moj zločin pokoriti. Ko me je dekle prosilo, naj jo poročim, sem to storil. Jaz sem si priskrbel ženitno licenco in sam sem govorel poročno formulo. Kot duhovnik sem za to imel pravico. Ona ni bila moja prilježnica, marveč moja prava žena."

Župnik seveda vé dobro, da

njegova lastna poroka z dekletom, ni bilo nič drugega, kot rafinirana prevara, in da jo ne pripozna ne država in ne cerkev. Ali vršitev take objestne šale, ne kaže na blaznost pač pa premetenost. On je znal, kaj zamore nuditi neizkušnemu ogrskemu kmetškemu dekletu, da jo more pridobiti za svoje namene, in on je dosegel svoj cilj. Nič blaznega ni v tem videti, razun, če se pohlep po ženski smatra za norost. —

Za župnika Schmidt, je olajšalna okolnost, da je bil prisiljen prelomiti obljubo celibata in s tem izgubil duhovsko službo. Na devištvu ni bil zavezan, to je samo menih; greha prešeštvanja bi ga bila odvezala cerkev; to je že v milijonihi slučajih storila. Zakaj ni dal prednost tej poti, to bodemo morda od njega še slisali. Toda, radi tega mu ni treba blazen biti; pred malo časom je v državi New York neki dijak pod sličnimi okoliščinami umoril nekega dekleta. Porotniki ga niso smatrali za blaznega in **governor ga je dal v smrti.**

Žrtve je Hans Schmidt na vsak način in sicer žrtve celibata, tej sramotilni in proti naravnim naredbi, katera je na svetu povzročila že toliko zla. Proti tem bi morale države vendar enkrat že nastopiti, med tem ko bi zahteve po položitvi obljube devišstva ali brezakonaštva ali odjemanja take obljube obojale kot grešitev proti mravnosti in proglasile za neveljavne ter ostro kaznovale. To znajo one storiti in s tem bi stvar imela konec. Šele pred tisoč leti je katoliška cerkev vpeljala duhovski celibat; popred ni škodovalo, če so duhovniki bili oženjeni. Tedaj ne gre tu za dogmo; in tisoč let te barbarične neumnosti je res dosti. Zdr. države bi si pridobile zasluge za cel svet, ako bi prve kazensko nastopile proti tej nerednosti.

Konečno še eno vprašanje: kako je dvajsetletna Ana Annueller prišla za služkinjo v farovž? Kolikor je nam znano je kanonična starost štirideset let; dvakrat dvajset pa v tem slučaju ne imači štirideset. Vse kaže da cerkev svoje lastne zapovedi pri svojih lastnih duhovnikih ne izvršuje. Prav za prav, koliko dvajsetletnih deklet je po farovžih? Zvezni cenilni urad, ki preiše vsakojake stvari, naj bi enkrat tudi na tem polju pogledal in pričel pri čieaškem velikomestnemu župniku. Škodovalo ne bi!

BIVŠI MILIJONAR — CESTNI POMETAČ.

Filozof svoje vrste je neki Vladimir Njedohin iz Petrograda. — Pred par dnevi se je zglasil pri mestnem glavarju in prošil za službo cestnega pometača. Glavarju se je zdelo njegovo ime znano, spomnil se je svojega prijatelja tega imena in ukazal, da mu predstavijo prošileca. Ko je Njedohin vstopil, ga je glavar takoj spoznal kot svojega bivšega prijatelja milijonarja Njedohina. Začudil se je in prošil prijatelja pojasnila, ki mu ga je Njedohin tudi dal. Podedoval je po svoji materi en in pol milijona kron. Začel je razkošno življenje. Najel si je krasno palačo, imel je vzore hleve in je povabil vsak dan večjo družbo prijateljev in prijateljic, katere je vedno bogato pogostil. Posebno vljuden je bil napram svojim intimnim prijateljicam, katere je vedno bogato obdaroval. Znano je bilo v mestu, da kupuje na svojim prijateljicam najlepše diademe in drug kinč. V petrogradskih restavracijah prve vrste je prirejal večkrat bogate večerje, pri katerih je plačal samó za sekt in druge pijače večkrat že malo premoženje. Obenem pa so pri teh večerjah v pozni uri po navadi razbili še vso posodo, in naj si je bila še tako draga, kar je šlo seveda tudi na njegov račun. Ni se treba torej čuditi, da je njegovo milijonsko premoženje končno tudi našlo prazna tla in to je Njedohin tudi dobro vedel. Ko je razpolagal z zadnjimi tisočaki je priredil svojim ožjem prijateljicam in prijateljem bogato pojedino na nekem otoku blizo Petrograda. Na otok je prepeljala njegova jahta goste v slovesno okinčano in bogato založeno jedilnico okrašeno z bujnimi cvetjem liki dvoranam starorimskih bogatih in plemen-

tih patricijev. Ta pojedina je bila tudi njegovo slovo od razkošnega in razuzdanega življenja. — Gosti seveda tega niso vedeli in so bili trdno prepričani, da je njegovo premoženje neizcrpno, da ima zaklade, ki presegaajo bogastvo Dumasovega grofa Monte Crista. Po večerji je odpeljala njegova jahta goste v svetjem okinčane in bogato obdarovane v otoka na celino. Njedohin, bogati gostitelj, pa je ostal na otoku sam, obubošan, brez denarja in prijateljev. Lahko bi bil prodal drugi dan svojo jahto, toda tega ni maral. Hotel je postati ubožec. Jahto je dal izprazniti in jo je popil v Nevi. Sklenil je, da si bo služil vsakdanji kruh z delom in res je šel drugi dan prosit za službo cestnega pometača. Njegov bivši prijatelj mestni glavar je bil silno presenečen, ko je čul to samoobsojbo in je ponudil Njedohinu boljše in lažjo službo v pisarni. Toda ta je njegov prijateljski predlog zavrnil in je rekel, da hoče biti ali zelo bogat, ali pa popolnoma reven. Mestni glavar je končno ustregel njegovi prošnji in bivši milijonar Njedohin pometaja sedaj v platneni obleki petrogradske ceste in služi na mesec 30 rubljev.

JETIKA.

Jetika je zelo nalezljiva bolezen, to ve danes že vsak otrok in vendar se ljudje tako malo čuvajo pred njo. Pazi se pred njo! Ni treba, da se ognje jetičnemu človeku na klawtro daleč, ampak poljubljal ga tudi nikar. Če živiš z bolnikom pod eno streho, ga lepo pouči, naj ne pljuje po tleh. Pljunek se posuši in bacili se s prahom vzdignejo v zrak in okužijo druge zdrave ljudi. Če sam nisi ravno trdnega zdravja in pokašljavaš, je tvoja dolžnost, da čuvaš ne le sebe, ampak tudi druge ljudi. Če imaš otroke, ne poljubuj jih na usta, zakaj bi jih okuževal brez potrebe. Tebi ne bo boljše, četudi obolijo vsi, ki so okrog tebe. Pripeti se pa tudi lahko, da tvoja narava bolezen zmaga in prebodi, da ozdraviš, a tisti, ki si jih okužil s svojo nemarnostjo, hirajo in umrjejo, da pokoplješ ženo ali otroka, ki so nalezli bolezen od tebe. Bog je dal človeku pamet, da se ve varovati zlega. Če kašljaš, pljuvaj v posodo, v kateri je voda in če daš malo karbola vanjo, bo še boljše; če kihaš, drži robec pred obrazom, sline ne požiraj, ker bi mogel dobiti poleg pljučne jetike še črevno jetiko. Pij vedno iz enega kozarca in ne pusti, da bi drugi jedli s tvojo žlico. Tvoje perilo naj se pose-

bej pere, tvoji žepni robci naj se ne valjajo okrog in ne mešajo z drugim perilom. Posebno na otroke pazi, ne puščaj jih spati v svoji postelji in če je mogoče, naj ne bodo niti podnevi niti ponoči v tvoji sobi. Tvoja najsvetejša dolžnost je, da jih varuješ vsega hudega in bdiš v prvi vrsti nad njihovim zdravjem. Če začneš kašljati in slabeti, pojdi k zdravniku in poslušaj njegov svet, jej mnogo in krepko hrano: meso, mnogo mleka. V začetku se lahko brez velikega truda rešiš bolezn, seveda, če so že vsa pljuča inficirana, je tudi najskrbnejše zdravljenje zastoj in prekasno.

DENAR POŠIJAMO V DOMOVINO.

Po sledečih cenah:

Za \$ 10.35	Kron 50
Za \$ 20.50	Kron 100
Za \$ 30.85	Kron 150
Za \$ 41.00	Kron 200
Za \$ 61.50	Kron 300
Za \$ 102.50	Kron 500
Za \$ 204.50	Kron 1000
Za \$ 1020.00	Kron 5000

Poština je vsóteta pri teh svotah.

V tej banki se menja, kupuje in prodaja inozemski denar. Austro-Ogrski denar se kupuje brez odbitka: za 5 kron plačemo en dolar.

Pišite po cene in pojasnila v slovenskem jeziku.

Kaspar State Bank

1900 Blue Island Ave., Chicago.

The Konrad Schreier Co.

Skeboygan Wis.

Varitelji najboljšega piva v sodih in steklenicah.
Edelbrau in Pilsen pivo iz naše pivovarue je najboljše.**"The Roosevelt Saloon"**

ROCK SPRINGS, WYO.

A. Justin, lastnik

In trgovec z vinom, cigarami, mrazim pivom itd. — Se priporoča Slovincem!

V ZALOGI IMAMO

veliko izbiro importiranih slovenskih grafofonskih plošč in Columbia grafofonov. Dalje ure, verižice in vse vrst zlatinno in srebrnino.

A. J. TERBOVEC & CO.

Box 25, Denver, Colo.

J. F. HALLER
GOSTILNA

prve vrste.

Magnat pivo, mrazil in gorak prigrizek. Domaša in importirani likerji. Tel. Canal 8006.

2103 Blue Island Av. cor. 21.St

M. KARA

1819 SO. HALSTED STREET

Prinesite ta oglas s seboj in kedar kupite čevlje, vam dam na vsakem dolarju

5c popusta,
ČEVLJI

za jesen in zimo.

Zaloga zimskih oblek

Največja prodajalna najboljših oblek na zapadni strani mesta. Pridite, oglejte in prepričajte se. Vas nič ne stane.

OBLEKE in SUKNJE od \$8.00 do \$25

Popolna zaloga spodnjih oblek, srajc, klobukov, kap itd.

Schvitzner
CLOTHING CO.

1828-30 BLUE ISLAND AVE.

STRANI OBSEGA

430

Veliki Slovensko-Angleški Tolmač

Prirejen za slovenski narod na podlagi drugih mojih slovensko-angleških knjig za pručenje ANGLEŠČINE BREZ UČITELJA

Vsebinska knjige je: Slov.-Angl. Slovnica, Vsakdanji razgovori, Angleška pisava, Spisovanje pism, Kako se postane državljan poleg največjega Slov.-Angl. in Angl.-Slov. Slovarja.

Mnogobrojna pohvalna pisma od rojakov širom Amerike dokazujejo, da je to edina knjiga brez katere ne bi smel biti nobeden nosiljenec.

Cena knjige v platnu brez vezane je \$2, ter se dobi pri:

V. J. KUBELKA, 538 W. 145 St.

NEW YORK, N. Y.

Slovenska Delavska Podporna in

Penzijska Družba

Ustanov.

Inkorp.

21. nov. 1909

15. marca 1910.

MADISON, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSEDNIK: Martin Jager, L. Box 102, Conemaugh, Pa.
PODPREDSEDNIK: J. Zakrajšek, R. R. 3 Box 57 Columbus, Kans.
TAJNIK: Jos. Hauptman, Box 140, Darragh, Pa.
ZAPISNIKAR: Jos. Mostar, L. Box 351 Staunton, Ill.
BLAGAJNIK: John Gantar, Box 286, North Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

ALOJZ FLERE, predsednik, Box 121, Adamsburg, Pa.
MATH PETRICH, I., Box 183, Cliff Mine, Pa.
HENRY LAMUTH, II., Box 114, Marianna, Pa.

POROTNI ODBOR:

JOHN LEKŠE, predsednik, Box 73 Black Diamond, Wash.
ALBERT ŠVAJGAR, II., Box 146, Livingston, Ill.
JOHN GOMILAR, III., R. F. D. No. 3 Box 144A, Johnstown, Pa.

POMOŽNI ODBOR:

MARTIN HORVAT, Box 140, Darragh, Pa.
ALOJZ ŽAGAR, Herminie, Pa.
MARTIN PUMPE, Box 130 Adamsburg, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. Geo. Boehm, Arona, Pa.

Glasilo je "Glas Svobode."

Vsem društvam oziroma dr. uradnikom na znanje, da v poslej pošiljajo denar na sedanjega blagajnika.

Novo pristopili člani:

K dr. št. 1: Albin Camagnolo, cert. št. 824; Battista Giovitta, 825.

K dr. št. 4: Louis Drole, cert. št. 826.

K dr. št. 8: Luka Pešut, cert. št. 827; Jos. Baranič, 828.

K dr. št. 9: Frank Slobec, c. št. 829; Martin Gaberšek, 830.

K dr. št. 10: Jakob Podbevšek, cert. št. 831.

K dr. št. 11: Jos. Adamlje, cert. št. 832.

K dr. št. 14: Frank Hočevnar, 833; Martin Jazbinšek, 834; Fr. Pavlin, 835; Frank Fiket, 836; Frank Plantović, 837; Anton Dimec, 838; Frank Požun, 839.

K dr. št. 20: Štefan Stefančič, cert. št. 840.

Zopet sprejeti:

K dr. št. 1: Frank Debortolo, cert. št. 359.

Suspendirani člani:

Od dr. št. 6: Anton Pleše, cert. št. 116; Frank Zolgar, 117.

Od dr. št. 8: Jos. Kovač, cert. št. 290.

Od dr. št. 10: John Božič, cert. št. 542.

Od dr. št. 20: Vlad. Sirček, cert. št. 721; B. Baranjski, 723; A. Firtly, 724; J. Vrabel, 725; Ilijo Kovačič, 740; P. Količ, 767; T. Potesak, 770.

Odstopili člani:

Od dr. št. 1: B. Bata, cert. št. 539; M. Depol, 540.

Od dr. št. 7: A. Schustarič, cert. št. 261.

Od dr. št. 13: K. Zadnik, cert. št. 372.

Črtani člani:

Od dr. št. 7: Fr. Renko, cert. št. 171.

Od dr. št. 12: Fred. Puklovič, cert. št. 714.

Od dr. št. 14: A. Furman, cert. št. 537.

Od dr. št. 18: J. Beljak, cert. št. 642; M. Božo, 651.

Od dr. št. 20: D. Jarnevič, cert. št. 766; I. Mesič, 736; F. Veljiko, 773.

Potujoči člani:

Od dr. št. 6: Frank Razem, cert. št. 113.

Od dr. št. 9: Alojs Repovš, cert. št. 203.

Od dr. št. 10: Štefan Flere, cert. št. 20; Peter Habjan, 244.

Od dr. št. 16: Math Jelševar, cert. št. 591.

Umrli člani:

Od dr. št. 19: Frank Lamar, cert. št. 663. Lahka mu bodi ptuja zemlja.

DRUŠTVENI URADNIKI.

Dr. št. 1 v Darragh, Pa.: Preds. Frank Gradišek; tajnik Anton Cedilnik, Box 116; blag.: Jacob Godec, Box 42. Vsi v Darragh, Pa. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Dr. št. 2 v Adamsburg, Pa.: Preds.: Martin Pumpe, Box 131; tajnik: Louis Flere, Box 121; blagajnik: John Sever; vsi v Adamsburg, Pa.

Dr. št. 4 v Waukegan, Ill.: Preds. A. Celaree, 706 Market st.; Taj. John Gantar, Box 286, North Chicago, Ill.; Blag. John Stražičar, 611 Market St. — Seja 3. nedeljo v mesecu na 611 Market St.

Dr. št. 5 v Cliff Mine, Pa.: Preds.: V. Koritnik, Box 192; taj. Math Petrich, Box 183; blag. Jos. Šivec, Box 206; vsi v Cliff Mine. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Dr. št. 6 v Roslyn, Wash.: Preds. Lucas Notar, Box 171; tajnik Anton Adamič, Box 16; blagajnik M. Arstovnik; vsi v Roslyn, Wash. — Seja vsako zadnjo nedeljo v mesecu.

Dr. št. 7 v Livingston, Ill.: Preds. Alb. Schweiger, Box 145; tajnik Frank Čopi, Box 146; blagajnik Jos. Žabjek, Box 13; vsi v Livingston, Ill. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. nri pop.

Dr. št. 8 v Marianna, Pa.: Preds. Henry Lamut, Box 114; tajnik John Nastran, Box 190; blagajnik Jos. Milauch; vsi v Marianna, Pa. — Seja vsako 3. nedeljo v mesecu.

Dr. št. 9 v Skidmore, Kans.: Predsednik Simon Repovš; tajnik John Repovš, R. R. 3 Box 187, Columbus, Kans.; blagajnik John Zakrajšek, R. R. 3 Box 57, Columbus, Kans. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Dr. št. 10 v Winterquarters, Utah: Preds. J. Bizjak, Box 85; Tajnik Peter Zmerzlikar, Box 35; Blagajnik Štefan Esih, Box 111. Vsi v Winterquarters, Utah. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Dr. št. 11 v Conemaugh, Pa.: Preds. Frank Dremelj, Box 73; tajnik John Škufca, Box 102; blagajnik John Vičič, Box 571. — Seja vsako 1. nedeljo v mesecu, dopoldne ob 9. uri v Slovenskem Delavskem Domu.

Dr. št. 12: Preds. Mart. Smolshnik, R. No. 2 Box 208; Taj. Mart. Južnik, Box 4 Breezy Hill Sta.; Blag. Rokus Godina, Box 13, Breezy Hill Sta. Vsi v Mulberry, Kans. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Dr. št. 13 v Richmond, W. Va.: Predsednik F. Zadnik, Box 729; tajnik M. Škof, Box 729; blagajnik Karl Zadnik, Box 729; vsi v Richwood, W. Va.

Dr. št. 14 v Johnstown, Pa.: Preds. John Gomilar, R. F. D. No. 3 Box 150b; tajnik Jos. Glavač, R. F. D. No. 3 Box 144; blagajnik Miroslav Intihar, R. F. D. No. 3 Box 57. — Vsi v Johnstown, Pa.

Dr. št. 15 v Franklin, Kans.: Preds. F. Vidmar, R. R. No. 4 Box 120; tajnik Frank Čefin, R. F. D. No. 4 Box 63, Girard, Kans.; blagajnik Val. Suhodolčan, R. R. No. 4 Box 63. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu.

Dr. št. 16 v Brereton, Ill.: Preds. Tho. Fele, Box 115; tajnik M. Mihelič, Box 98; blagajnik J. Germ, Box 98; vsi v Brereton, Ill. — Seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

Dr. št. 17 v Staunton, Ill.: Preds. Fr. Previnšek; tajnik Frank Jerkič, Box 77; blagajnik John Mostar, L. Box 351.

Dr. "Slovenska-Hrvaška Sloga" št. 18 v Madison, Pa.: Preds. Karl Slavič, Box 252; Tajnik Mihael Habersček; Blagajnik Jos. Jelovič, Box 101. — Vsi v Darragh, Pa. — Seja vsako 3. nedeljo v mesecu.

Dr. št. 19 v Yale, Kans.: Preds. Jos. Kotnik, Box 64; Tajnik John Prislán, Box 147; Blagajnik Martin Kožuh, Box 34. Vsi v Yale, Kans. — Seja se vrši 1. nedeljo v mesecu v Fr. Lamarjevi dvorani.

Dr. "Radnici Naprej" št. 20 v Farmington, W. Va.: Preds. I. Kubin, Box 218; tajnik M. Špehar, Box 565; blag. J. Probič, Box 332. — Seja vsako zadnjo nedeljo v mesecu.

Dr. Slovenski Junaki št. 21 v Rices Landing, Pa.: Preds. Štefan Čavlovič, Box 183; Taj. Martin Žabkar, Box 183; Blag. Ivan Demčak, Box 208.

Iz urada glavnega tajnika Slov. Del. Podp. in Penz. Družbe.

Večkrat sem že opominjal dr. tajnike, da naj pošiljajo mesečna sporočila o pravem času, kakor določajo pravila SDP&PD in še do danes nekateri dr. taj. ne vpoštevajo pravil. Ako se pravila ne bodo vpoštevala, potem se dotične dr. tajnike suspendira v smislu pravil SDP&PD, ako gl. urad naredi kako pomoč ali premalo nakaže bolniške podpore tedaj se dr. taj. hitro oglasi. Toraj se vljudno prosi vse dr. tajnike spadatajoče k SDP&PD, da naj to vpoštevajo tudi pri drugem poslovanju, ker se prihrani mnogo dela in stroškov.

Naznamam vsem br. SDP&PD, da je bil predlog od dr. št. 14 v Waukegan, Ill. sprejet z večino glasov, da se Penzijska izplačuje tudi v staro domovino, kar je velik korak naprej in neprecenljive vrednosti za nesposobne delavce ali njih družine. Ako člani nameravajo odpotovati v staro domovino, kateri že dobivajo penzijo, se jim pošilja točno in pravilno penzija v staro domovino v smislu pravil, to je velika podpora za iste člane ker v svoji domovini se lažje preživijo kakor tukaj v Zdr. državah. Apeliram na vse delavce, da naj pristopajo k SDP&PD; v naselbinah kjer se nimajo dr. SDP&PD naj takoj pišejo na gl. taj. za pojasnila in druge potrebščine, kar se jih potrebuje za vstanovitve novega društva in jaz vam bodem postregel po Vaši volji in prepričani bodete da je koristno za vse delavce, kateri se zavarujejo pri SDP&PD.

Ako si premislite, da Družba izplačuje tako lepo podporo za te male prispevke kakor jih člani plačujejo, za \$1.00 na mesec za samske in za oženjene \$1.25 in imajo vsi enako pravico do vseh podpor, ako se hoče kateri član zavarovati samo za bolniško podporo in usmrtnino tedaj plača samo 75c na mesec brez penzije, je to velika ugodnost, katero ne nudi nobena druga podporna organizacija.

Čenjeni rojaki po Zdr. državah, Mexiko in Canada kakor sem že omenil, pišite na zdelaj podpisane za pojasnila in druge potrebščine in on vam iz srca rad postreže in da vsa pojasnila, točno in zanesljivo.

S bratskim pozdravom!

Jos. Hauptmann, gl. taj. Box 140, Darragh, Pa.

PRIJATELJ, nagovori vsakega rojaka, ki ga srečaš, da se naroči na list Glas Svobode. \$2 na leto \$1 na šest mesecev.

VABILO

na plesno veselico,

katero priredi

Slov. Del. Podp. in Penz. Društvo št. 14 v Johnstown, Pa.

dne 18. oktobra ob 7. uri zvečer v Dvorani društva Triglav v Moxham.

Vse rojake in rojakinje v okolici, posebno pa podporna društva v Gambria, Moxham in Conemaugh vljudno vabimo, da se udeležijo naše veselice. Vstopnina za moške je en dolar. Dame so vstopnine proste. Pivo prosto.

Člani tega društva se opozarjajo na sklep društvene seje, ki določa, da vsak član, ki se veselice neudeležijo prispeva v društveno blagajno 50c.

Konec veselice bo o polnoči.

ODBOR.

NAZNANILO IN VABILO!

Stem ste vabljeni vsi rojaki, kateri stremite po boljšem življenju, neodvisnosti, samostojnosti in uživati sad svojega truda, da si pridete pogledati, lepe in obilne pridelke tukajšnjih rojakov in farmerjev, ter se prepričati na lastne oči in potem soditi po svojem premisleku, kje da je boljše za vas, mučiti se in garati po zaduhlih tovarnah, rudokopih in enakih zdravju škodljivih krajih, za par dolarjev, kar komaj zadostuje za boro življenje in vsakdanje potrebščine, ali pa biti samostojen, in neodvisen, sam svoj delodajalec in gospodar na zdravem in svežem zraku v prijaznem in rodovitnem kraju kjer se Vaše delo stotero izplača in kjer si v par letih po marljivem in dobrem gospodarstvu napravite eksistenco, postanete od vsakega neodvisen, sam svoj gospodar, ter premožen farmer katerega vsakdo časti in se mu ni treba uklanjati bosom, za iste krvav pot potiti ter njih žep polniti, ki Vas v zahvalo za to, v slučaju bolezni in onemoglosti brezsrčno odslove in Vaše mesto z novimi močmi nadomestijo, ne oziraje se na vas, in vaše usodo. — Pomislite nekoliko pripravite si boljše bodočnost, da bodete enkrat uživali sad svojih žuljev in truda, da vam ne bo potreba na stara leta skrbeti kje bodem spal? Kaj bodem jedel? in kaj bo moje družino v slučaju da obolim ali celo umrjem? Še je priložnost in čas se takih skrbi rešiti in pripraviti sebi in svoji družini boljše življenje in brezskrbno bodočnost.

Kupite si kos dobre in rodovite zemlje v prijaznem in lepem kraju Wausaukee, Wis., kjer imam še precej rodovite zemlje naprodaj po zelo nizkih cenah in ugodnih malih naplačilih, tako da si vsakdo, ako ravno je pri malem denarju lahko zemljo kupi in si boljše bodočnost preskrbi kjer bo brezskrbno med rojaki v tej slovenski farmerski naselbini sad svojega truda užival in kjer je v zadnjih 4 mesecih že nad 80 rojakov svoja posestva kupilo, kar je jasen dokaz, da je zemlja rodovita, kraj prijazen in zdrav, dobra in čista voda, ugodno podnebje in klima kjer še ni bilo nikdar slabih letin in kjer je vedno dober trg ter izvrstne železniške zveze z vsemi večjimi mesti in trgi.

Kdor želi imeti posestvo v tem prijaznem in ugodnem kraju, naj pride naravnost sem v Wausaukee, Wis. Ako pa želi poprej kakih natančnejih informacij, naj piše takoj na

A. MANTEL,

L. Box 221 Wausaukee, Wis.

katero dobi takoj in brezplačno.

V dodatek naznanilo stem naznamam vsem rojakom, ki so mi pisali da pridejo v teku tega meseca, kakor tudi onim, ki so že kupili a se še ne naselili, da sem svojo pisarno iz Chicago preselil sem, ter se tudi sam tukaj za stalno naselil, tako da bodem lahko vsaki čas rojakom na razpolago in v pomoč v vseh možnih ozirih in potrebščinah. Ko se odločite sem priti kupite vožnji listek direktno do Wausaukee, Wis. in mi svoj prihod naznanite, da Vas tukaj na postaji pričakam in se za Vas zavzamem.

(Advertisement)

Največja in najstareja lekarna v Chicagi!

C. G. FOUČEK

Lekarnar 25 let

1801 Center ave., vogal 18. cesta.

Kedar potrebujete zdravila, ali lekarsko pomoč pridite k meni, kjer vam najboljše postrežem.

V moji lekarni uradujejo skušeni češki-slovenski zdravniki in njihove recepte izgotovim natančno.

V moji lekarni se nahaja po št. a že nad 14 let in v katerem času sme odposlani nad 10 milijonov kron. Premam hranilne vložke in plačam 3% obresti. Denar dvignete kedar hočete.

C. G. Fouček

1801 S. Centro av.

CHICAGO, ILL.

Prodajam šifkarte za vse linije in izdelujemo vse notarske posle, kot: pooblastila, kupne pogodbe, pobetnice, potrdila itd. Vselej se obrnite do nas z zaupanjem.

Za prihodjo zimo.

Obleke ali suknje

Pazite in obiščite Atlas, ker nobena druga prodajalna nima tako velike izbere, dobrega kroja in prikladnega blaga. Cene so zelo zmerne in blago vse garantirano.

Vogal Blue Island Avenue, in 18. cesta

JELINEK & MEYER, lastnika

THE ATLAS CLOTHING®

NAJVEČJA SLOVANSKA TISKARNA V AMERIKI JE

NARODNA TISKARNA

2146-50 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.

TEL. CANAL 448

Mi tiskamo v Slovenskem, Hrvaškem, Slovaškem, Češkem, Poljskem, kakor tudi v Angleškem in Nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društva in trgovce.

Možje ozdravljeni v 5 dneh

VARICOCELE
HYDROCELE
BREZ NOŽA
IN BOLEČIN.

Ozdravim vsacega, kdor trpi na Varicocele, Structuri; dalje ozdravim nalezljivo zastrupljenje, živčno nezmožnost, vodenico in boleznitvostih se moških. Pridite k nam vsi, ki ste se neuspešno zdravili pri drugih zdravnikih. Moja 15 letna praksa vam je na razpolago in jamči popolno ozdravljenje. Govorimo v vseh jezikih.

Ozdravim pozitivno želedec, pljuča, ledice in neprilike v jetrih. (Za neuspešno ozdravljenje ni treba plačati.)

TAJNE MOŠKE

BOLEZNI

GUSA NAGONA, BOLEZNI ŽIVLEDICAH IN JETRIH zdravim hitro za stalno in tajno. Živčne onemoglosti, slabost, nap. por. zastrupljenje in zguba vode.

PLJUČA

saduho, Bronchitis, srčne bolezni in pljučne zdravim po moji najnovejši metodi.

Nasvet zastoj.

STALNO OKREVANJE

ZASTRUPLENJE

KRVI

in vseh drugih kožnih boleznih, kakor pršiče, luscije, onemoglost itd.

ŽENSKE

BOLEZNI

beli tok, bolečine v oztature, garje, oteklitne, podju in druge organske bolezni zdravim za stalno.

Preiskovanje zastoj.

SPECIJALIST ZA MOŠKE IN ŽENSKE.

DR. ZINS, 183 N. Clark St. Chicago

Opdrto od 8 zjutraj do 8 zvečer. Ob nedeljah od 8 zjutr. do 4 pop.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

Zdravnik in Ranocelnik

Urad 1801 So. Ashland Ave., CHICAGO, ILL.

Tel. v uradu: Canal 476

Tel. v stanovanju: Lawndale 8996

URADNE URE SO: Od 10. do 12. ure dopoldan vsak dan in od 7.

do 9. zvečer razen ob sredah in nedeljah.

DR. WEISSKOPF je gl. zdravniški nadzornik S. N. P. J.

DOPISI

Cle Elum, Wash.

Le malo se sliši iz naše male slovenske naselbine in tudi sedaj imam poročati le žalostno vest. — Preminul je obče spoštovani rojak Jakob Petkovšek, doma iz Zaplane pri Vrhniku.

Pokojnik je bil član društva št. 92 S. S. P. Z. v Cle Elum, Wash., katero mu je priredilo dostojen pogreb, katerega so se vdeležila tudi društva št. 83 SSPZ v Roslyn, Wash. in društvo št. 79 SNPJ v Cle Elum, Wash., katerim izrekam tem potom najtoplejšo zahvalo.

Pokojnik je bil svobodomiselnega mišljenja in zelo mirnega značaja ter ga bodemo silno pogrešali.

Rajniki zapušča v starem kraju očeta, tu v Ameriki pa enega brata. Bodi mu lahka svobodna zemlja!

Louis Oman.

Hermine No. 1, Pa.

Poročati imam žalostno vest namreč, da je Frank Gradišek žl 12. sept. ob pol 8. uri zdrav in vesel na delo, toda utrgel se je nad njim debel kamen s premogom vred. Nesrečenč je mislil uteči, ko je slišal pokanje nad seboj, a pri tem se je izpodtaknil in kamen mu je padel na desno nogo, ki mu jo je popolnoma zmečkalo.

Jaz sem delal komaj 30 korakov od njega, ko zaslišim ropot in upitje ter sem hitel k njemu, kjer sem videl, da mu kamen na nogi leži. Naj tudi omenim, da je njegov brat delal v istem prostoru, ki je prihitel in sva skušala ponesrečenca dobiti iz pod kamna, kar pa nama ni bilo mogoče.

Potem hitim še po druge ljudi, da smo ga otehi. Nudil nam se je grozen prizor in videli smo, da se noga telesa skoraj nič ne drži; narkar smo mu privezali nogo in ga ven peljali, kjer mu je dal tukajšnji zdravnik prvo pomoč in potem smo ga pa peljali v bolnišnico, kjer so zdravniki izjavili, da bo de težko okreval. Bil je siromak ves čas pri zavesti in kakor smo slišali, so mu še tisti večer nogo odrezali in je tudi isti večer umrl.

Pokojnik je bil član 2 društev in sicer št. 80 SSPZ in št. 87 SNPJ ter bil je tudi član socialističnega kluba.

Pokojnika smo spremili k zadnjemu počitku dne 14. sept., ki so ga pogreba udeležila oboje društva, kakor tudi deleženci iz sedanjih naselbin. To je pokazalo, da je bil pokojnik v obče spoštovan in priljubljen.

Star je bil 38 let ter doma iz vasi Kregarje, občina Bisteršica pri Kamniku. Tukaj zapušča žalujčo vdovo s tremi nepreskrbljenimi otroki.

Vidite dragi rojaki, kako potrebna so nam podpora društva, ker nihče ne ve, kedaj in kje ga čaka nesreča.

Ti pa dragi, počivaj v miru in lahka naj ti bude tuja gruda! soprogi pa izrekamo naše sožalje.

Frank Osterman.

Aguilar, Colo.

Dovolite mi malo prostora, da nekoliko sporočim Slovencem in Hrvatom živečim tu v Ameriki, v Kanadi, v Mehiki in ono stran Atlantika, da zaznajo kakšne so sedaj razmere tukaj v Coloradu.

Delavski odnošaji do sedaj niso bili preslabi, ker delalo se je s polno paro po vseh coloradskih rovih, toda žalibog ko delavci niso dobivali svojega poštenega in dokaj mučnega zaslužka. In ker so delavci izprevideli, da se skoraj nemorejo dalje pošteno priživljati, so se vsi skupaj združili ter se postavili v eno skupino, da vsi zastavkajo. Štrajk se je pričel 23. sept. po celi South Colorado. Tukaj bo stavkalo okoli 10,000 premogarjev, ki vsi spadajo k U. M. W. of A. Tukaj se je unija pogajala s kompanijami, ali ti mogotci se ne podajo. Kakor so se premogarji postavili, mislimo, da se bodo kompanije začele kmalu pogajati. Tukaj imamo Colorado Iron Co. in Victor Fuel Co., ki ustavljata tudi druge male kompanije, češ, da se ne smejo pogajati z unijo, a mislimo, da jih ne bodo dolgo zadržavale, ker so prevdarile, da te velike kompanije lahko te male brokajo, če se ne podpišejo in pogodijo.

Minerji zahtevajo povišano plačo za 10c pri toni in na dnevno plačo pa po 25c, organiziranje in

boljši sistem v majni ter unijske tehtarje premoga za delavsko stranko. Torej to vse zahtevajo premogarji od kompanij.

S tem naznanjam vsem Slovencem, bratom Hrvatom in vsem drugim narodom, da naj ne hodijo sem za delom, dokler se ta štrajk ne uredi, ker dobljen bo gotovo.

Še nekoliko pojasnila o Avstro-Ogrskem konzulatu iz Denver, Colo. Prišel je 20. sept. tu v S. Colorado v kampo Delagua, in vsi mislijo, da je bil od kompanije povabljen, kar je moralo tudi biti, ker je Slovence prigovarjal, naj ne štrajkajo marveč naj naprej delajo "saj dobro zaslužijo", in če jim je kaj navskriž, da naj kar njemu naznanijo. Tudi je rekel, da jim bo poslal milico, da jih bodo tukaj stražili. (Op. ur. Vaše mnenje ne smemo priobčiti; kazalo bi ključ Vam i nam!)

Toraj vas še enkrat opozorjam, držimo skupaj in zmaga bo de kmalu naša. Potem bomo mi ukazovali, ne pa oni, ki nas sedaj tlačijo.

Konečno pa pozdravljam vse Coloradske štrajkarje, kateri so prvi dan štrajka prišli v naše malo mestece ter priredili velikansko paradno, da je bilo veselje.

Še enkrat: nikar ne hodite v Colorado skebat!

F. Požerl.

Detroit, Mich.

Po dolgi in mučni bolezni je dne 11. sept. umrl Alojzi Kralj, ki smo ga dne 13. spremili k zadnjemu počitku. Pokojnik je bil član dr. št. 51 SDPZ in dr. št. 123 mu je izkazalo posledno čast s tem, da so ga spremili vsi člani ter mu kupili krasni venec z napisom: "V slovo svojemu sobratu; zadnjo čast izkazuje dr. št. 123 SNPJ Detroit, Mich." S tem so pokazali drugim društvam, kako čislajo svoje brate, čeravno niso pri njih društvu, samo da so člani SDPZ.

Moram tudi naznaniti o silno slabih razmerah glede Detroitških farjev in ob enim pojasniti, kako ljubijo delavca. Šel je sorodnik umrlega k poljskemu župniku in ga prosil, da bi ranjega pokopal v soboto popoldan, ker je umrl že v četrtek.

No pop je pa rekel, da popoldan nemore pokopati, ker kot krščanski človek mora biti še rajni pri sveti maši. Potemtakem je še primoran po teh dušnih mazačih mrtev biti pri njih ceremonijah akoravno ne sliši farških glasov. — Mislim pa tem gospodom je vseeno, če je mrtvec pri maši ali ne, samo da se jim dobro plača.

Kakor se je izrazil poljski far, da delavci gledamo samo na to, da bi pogreb ceneje bil in da manje časa izgubimo. Da, večina delavcev v sobotah popoldan ne delamo in to moramo vpoštevati. In ko pa je sorodnik pokojnika rekel, da naj v soboto pokoplje, a mašuje pa v pondeljek, je pa far takoj bil pripravljen, ter rekel, "če pa mašo plačaš, tedaj ga že pokopljem v soboto popoldan."

Kaj ne, ti možje imajo krščansko ljubezen na jeziku, a v srcih je pa ljubezen le denar. Mogoče če bi bil obljubil \$20.00, potem bi ga bil z veseljem pokopal tisto uro, ko bi zahteval.

Samostanski brat.

Indianapolis, Ind.

Ker se malo čuje iz te velike slovenske naselbine, sem se jaz namenil napisati en par besed tako da rojake seznanim z razmerami, ki vladajo tu. Z delom smo še preve založeni. Večina slovenskih delavcev je zaposlenih v Maleable Casting Co., katero nazivljajo tukajšnji rojaki pravi peklo, kjer se dela peče in žge do kosti, zraven tega ga pa še povrh tako izkoriščajo in do kosti obirajo, da mu jako malo ostane od plače. — Lansko leto se je še en čas delalo po deset ur na dan ali sedaj delajo nekateri od pete ure zjutraj pa do sedme, osme ure večer. Res delavci spe spanje pravičnega. — Zakaj? Zato ker rojaki niso naročeni na delavsko časopisje in prav malo čitajo in se zanimajo za razmere, ki vladajo po drugih delavnicah in naselbinah. To se vidi, da vsi tisti tukajšnji rojaki, ki so naročeni na delavsko časopisje se ne dajo tako meniniti tebič izkoriščati. Ko bi bili vsi delavci v eni in isti organizaciji, bilo bi manj psovok in več sloge, če boš pa samo v cerkev hodil, vse samo božji previdnosti pustil in samo farja po-

slušal, ne boš nikdar nič vedel in znal, zraven tega boš pa garal kot mulec v jami.

Sicer pa nihče ne pravi, da tisti, ki veruje, ni dober človek ali kaj takega, ker proti veri nima niko nič, vera je dobra stvar sama na sebi, vendar pa je danes veliko takih, ki vero izkoriščajo v svoje podne namene in izrabljajo prižnico v to da dosežejo svoj namen. In večina naše slovenske duhovščine spada med te izkoriščevalce in odiralce vernega ljudstva. Delavec, ki hoče imeti stališče med zavednim delavstvom, mora hoditi na delavske shode kjer se razmotrivajo delavski problemi.

Dne 31. avgusta smo imeli socialistični piknik, katerega je posejlo čez 500 ljudi, med katerimi je bilo okoli dve sto rojakov. Slovensko je govoril sodrug Filip Godina in angleško pa Thomas Man iz Englanda. Čistega dobička je bilo čez \$90, katerega smo razdelili med tri soc. klube. Ta soc. piknik je bil našemu debelemu župniku trn v peti, mislil je celo, da bo kar vse žive socialiste spravil na oni svet, vendar ta copernija se mu ni posrečila. Nedeljo pred piknikom je tako po socialistih udrihal, da so se kar ženece po cerkvi jokale. In ko bolj so jokale s toliko večjo navdušenostjo je lomstil po prižnici. Vrhu vsega humbuga, ki ga je nugal ta Kristusov namestnik je fakt, da je prodajal tisto veliko knjigo "Nasi ta rdeči" po dva centa komad in jo je iz prižnice najtopleje poročal.

Ljudje božji, pogledjte v to knjigo kakšni so socialisti; oni so krivoverci, belcabubi, ubijalci, pohujšljivci, zapeljivci, barabe itd. Pogledjte moje ovčice, kam so tega ubogega moža zapeljali socialisti, da je ubil ubogega in nedolžnega moža in zraven pa še njegovo ženo zapeljal. Ogibljite se jih, da se še vi ne pohujšate, da ne bo še vas huduč vzel v svoje peklenko kraljestvo! Ne poslušajte jih, da vam vere ne vkradejo in da ne boste pozabili boga in kar je božjega! Socialisti vam ponujajo nekaj kruha ali na hrbtno imajo skrivno sabljo in v žepih pa samokres in — BOMBE! Ne čitajte tistih cajntov z Chicago, katere vam ponujajo, ker one cajntene samo lažejo in vam denar iz žepa kradejo! Vržite jih proč, ako jih najdete, da se ne pregrešite!

Tako je rohnal naš "kristusov" namestnik. Sedaj pa nekoliko vprašanju temu veleučenu izdajalcu delavskega rodu, na katere vem da ne bo odgovoril, ker resnica je pri teh izdajalcih delavstva in siromaznega tesarja iz Nazareta tuja briga.

1.) Kedaj je socializem priporočal nasilstvo, pijančevanje, zavratni umor, prostitucijo?

2.) Ali so farji protestirali proti moritvi, ali rimsko kat. cerkev ne blagoslavlja morilce in jim da popolno odpustke, če umro v vojski?

3.) Ali so farji nabrali in kaj dali za morilca F. Mali-ja?

4.) Ali so farji pomagali F. Erjavcu?

5.) Ali je bil velemorilec, ponarejalec bankovev, "ženski kuriršmit", zahajalec v zloglasne hiše, poneverjevalec in lopov Rev. H. Schmidt, rimsko katoliški župnik tudi socialist?

6.) Ali nisi bil tisti, ko je bil turški duhoven pri tebi, proseč te za kak milodar za pomoč ubogim otrokom in vdovam macedonskim ko si mu odgovoril, da ne daš ničesar in povrhu si ga še nahrulil, če ima kake pravice od oblasti za prosjačenje in nabiranje milodarov?

7.) Katera vera je boljša tvoja ali turška? Turški far je sam rekel, da mohamedanski duhovni imajo žene in otroke in zanje skrbe. Kako je pa s celibatarji. Enostavno, umore jih. Tega ne moreš zanikati, ker časopisi so vedno polni takih novic.

8.) Ali imaš ti kako pravico, ko dan na dan hodiš od hiše do hiše in fehtariš?

9.) Ali nisi bil ti tisti, ko je bil dne 6. aprila 1912 v pisarni Maleable Casting Co., ko smo mi štrajkali, kaj si delal tam in zakaj si se potem zagovarjal, da so te oni klicali in da si jim rekel, da mi ne vemo kaj zahtevamo. Ali ni to laž, kar si nam bil povedal? Ali nisi ti tisti delavski prijatelj, ki nam je rekel takrat ko smo štrajkali: "Delat, delat, pa ne štraj-

kat, da ne bo solnce sijalo po praznih žepih. Kaj boste štrajkali, saj dobro zaslužite!"

10.) Ali nisi bil ti tisti, ko je rekel na Hough St., da kdor bo čital od farškega morilca Hansa Schmidta, bo imel smrtni greh? Ali je far Schmidt več ko pa F. Mali? (Op. ur. Podedovan greh bodo imeli vsi potomci Kranjčev, zato ker je Kranjec napisal celih TRINAJST vrst o žalostnem dogodku svojega kolega "častitega" Schmidta. Tistih par sto Kranjčevih "bravev" stori boljše, da se takoj z bogom spravijo in se gredo spovedat svojega tako velikega greha. Dosti ljudi je že zaradi Kranjca grešilo, sedaj pa morajo trpeti kazen radi tega ker čitajo njegovo plenico. — Dober tek!)

11.) Kedo pije po salonih po 30c steklenico vina za delavske žulje? Odgovori na to, če ti resnica ne smrdi. Ljudje te bodo sodili ker ne bo dolgo ko bodo spregledali, ako jih bode te tako farbali. — Delavec, čemu jim zidaš palače, sam pa živiš v beznicah in takih bajtah, ki niso še za psa pripravne, nikar za človeka. Čemu jim razsvitljuješ dvorane, medtem ko vi živite v temnih, vlažnih in zaduhljih ljuknjah? Ali mu vi delavci ne kupujete vino po 30c steklenico? Ali mu vi ne redite tisti debeli trebuh? Čas je, da se zbudite iz spanja, ker dolgo ste spali! Zakaj molčite in koga se bojite? Zakličite jim skupno: Mi vstajamo in Vas je strah, ker bu di nas luč resnice.

Rdeč Lucifer.

Naša moč.

Misli se, da naša moč je rezultat od tega, kar jemo. To je deloma resnica, stvar pa je ta, da naša moč je posledica tega kar prebavimo. Mnogi ljudje, ki dosti jedo so suhi in bolehn, ker hrana jim ne prilega; njihova prebava je slaba. To kaže kako važno je, da držimo naše prebavne organe v popolnoma dobrem redu. Če polučimo kakokoli težavo pred ali po jedi, kakor recimo kislo brekanje, bljuvanje, zapeko, bolečine zaprtje, nam bo takoj odpomoglo Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino. Isto izžene iz telesa vse kar ovira prebavo. Isto ojačnje prebavne organe, napravlja zdrav apetit in pomaga prebavi. V lekarnah. Jos. Triner, 1333 — 1339 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. Trinerjev Liniment je najtočnejši olajševalec bolečin.

C. FRANZ

krojač

Čistim in likam moške in ženske obleke. Izdelujem tudi ženske obleke, kakor tuli dežne plašče (rain coats).

19 Jefferson Ave. Canonsburg, Pa.

J. C. HERMANEK

Lekarnar

4016 W. 26th St., 7 vrata zapadno od Crawford Ave. (40th Ave.) CHICAGO, ILL.

LOUIS VANA,

Izdelovalec

sodovice, mineralne vode in drugih neopojnih pijač.

1835-37 Fisk St. Tel. Canal 1405

"THE SIXTH CITY".

Cleveland je industrijno mesto. Malo je mest na svetu, ki bi se mogli ponašati s takim razvojem. Tam, kjer je še pred dobrim stoletjem pela sekira drvarjev, se dviga danes ponosno mesto s 700,000 prebivalci. K temu je največ pripomogla lega kraja, ki je jako ugodna razvoju industrije. Cleveland je pa tudi zajedno največja slovenska naselbina. Število Slovencev cenijo do 20,000 duš. Večina izmed njih si služi svoj vsakdanji kruh v tovarnah. Drugi se bavijo s trgovino. Jako dobro uspeva tudi Slov. Zadrudna Zveza, ki se je v kratkem času svojega obstoja lepo razvila. Tudi marsikateri obrtniki si je pridobil sicer skromno, toda dostojno eksistenco. Mi se bavimo z izdelavo moških, kakor tudi ženskih oblek. Cena moških oblek je od \$15 dalje. Popravljamo, likamo, čistimo in barvamo vsakovrstne moške in ženske obleke. Jamčimo za vsako delo. Prepričajte se!

I. SMUK, krojač,

4706 St. Clair Ave. Cleveland, O.

GLAS SVOBODE

CO.

2656 So. Crawford Av., Chicago, Ill.

OBVESTILO!

Vsem društvu, obrtnikom, trgovcem, gostilničarjem, kakor tudi posameznikom se priporočamo za nabavljenje

Vsakovrstnih Tiskovin

kot: Zavitke in papirje z firmo, za zasebnike in urade, račune in vse v to stroko spadajoče tiskovine. Priskrbimo tudi

društvena pravila in prevode

iz tujih jezikov na slovenski jezik in obratno. Naročnikom lista

"Glas Svobode"

dajemo vsa tozadavna pojasnila zastoj, samo poštno znamko za 2c se naj priloži za odgovor.

DENAR IN ČAS SI PRIHRANIŠ AKO SE BRIJEŠ Z

Benko Rus & Co. Safety razor-jem

Naši safety razorji so izdelani iz najboljšje kovine, imajo lepo obliko, ter se radi svoje popolnosti in trpežnosti odlikujejo od vseh drugih izdelkov te vrste.

Rezila so napravljena iz najboljšega švedskega jekla, katere bodejo v kratkem radi svoje kakovosti svetovno znana.

Mi izdelujemo 3 vrste Safety razorjev, kateri se razlikujejo le v tem, da ena vrsta od druge obstoji iz boljše kovine in finejšega izdelka in sicer:

Št. 1. Močno posebrnjeno držalo in niklasta glava z 7 rezili v lepi skatulji \$1.00

Št. 2. Močno posebrnjeno držalo in pozlačena glava z 13 rezili v finejši skatulji \$2.00

Št. 3. Fino izdelano z 22 karatnim zlatom preoblečeno držalo in glava, z 25 rezili v elegantni skatulji \$8.00

Vsa naročila se pošiljajo le proti predplačilu, poštne prosto.

BENKO RUS & CO.

11250 Indiana Ave. Chicago, Illinois

Compagnie Générale Transatlantique

Iz New York v Avstrijo dez Havre Basel.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe, snažne postelje, vino in razna mešana jedila.

Pristanišče 57 North River vnozje 15th St., New York City

HITRI POŠTNI PARNIKI odplujejo vsak sredo ob 10. uri zjutraj:

S. S. France (nov dvovijak) S. S. La Provence

S. S. La Lorraine S. S. La Savoie

Najboljše udobnosti v III. razredu.

Odplujejo vsako soboto ob 3. pop.

S. S. Rochambeau (nov dvovijak) S. S. Chicago

S. S. Niagara S. S. La Touraine

Glavni zastop na 19 State St., New York. MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapadu, 139 N. Dearborn St. Chicago, Ill.

Najstarejša slovenska tvrtka

EMIL BACHMAN

1719 So. Racine Ave., Chicago, Ill.

(Prej Centre, sedaj Racine ave.)

Se priporoča vsem Slovanskim društvam za izdelovanje družtvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebščin. Izdelek je najfinejši in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrebščin. Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

Solidna slovenska trgovina

V zalogi imam vso zlatnino in srebrnino, kar jospada v to stroko. Popravljam tudi ure in drugo. V zalogi imam tudi gramofone, s slovenske, hrvaške, nemške in angleške plošče. Se priporočam. Za vse pri meni kupljeno blago jamčim.

FRANK CERNE

6034 St. Clair Ave. CLEVELAND, O.

RAZNO IN DRUGO

KRANJSKO.

Samomor vpkopjenega rudarja. Dne 15. m. m. popoldne so našli v Idriji obešenega 61letnega vpkopjenega rudarja Franca Kanduča. Po zdravniški izjavi si je končal Kanduč življenje v hipni blaznosti.

Poboj, 45letnega cestnega delavca Petra Šavsca iz Škofje Loke je zaklal povodom nekega prepričanja eden njegovih tovarišev v vrat in ga smrtno nevarno ranil.

Samomor. V Idriji se je obesila v soboto 13. m. m. žena mesarja in hišnega posestnika Antona Ipačeca. Žena je bila že prej enkrat poizkusila svoje življenje končati s samomorom in je izvršila sedaj samomor v hipni blaznosti. Žena je bila stara 70 let.

Vojak se je obesil. Na travnikih med Skocijanom in Krtno pri Dobu so našli obešenega vojaka. Služil je pri topničarjih in bil menda Čeh po rodu. Pri sebi je imel okrog 3 K denarja in nekaj drugih papirjev. Pogrešali so ga menda že od 7. m. m., našli so ga šele v nedeljo, dne 14. sept. Truplo so prenesli v mrtvašnico v Skocijanu. Vzrok samomora ni znan.

Strela je udarila v hlev posestnika Pavla v Golem Vrhu pri Trati ter povzročila nad 7000 kron škode. Ogenj je v kratkem času vpepelil hlev, hišo, vse poljsko orodje in veliko sena ter krme. — Zgorelo je tudi 14 ovac in dve telci. Zavarovalnica znaša samo 2000 K.

Nezgodna pri vojaških vajah. Pri trenski vojaški vaji je v soboto 13. m. m. zjutraj ponesrečil v Stražišču pri Kranju nek rezervnik trenskega polka. Padel je z voza ter prišel pod kolesa. Zlomil si je roko in nogo.

Iz obupa se je obesil. Obesil se je na Spodnjem Zemonu pri Ilirski Bistrici posestnik Jože Škrli vnučo Skrliček. Mož je prodal v Sežani par konj, a ko se je vračal domu, je bil v Št. Petru na Krasu baje okraden. Iz obupa in zaradi domačih žalostnih razmer se je Škrli doma na podu obesil.

Palača Ljubljanske kreditne banke. — Kakor čujemo, prične Ljubljanska kreditna banka graditi svojo palačo na vogalu Dunajske in Fran Josipove ceste, nasproti "Slona", prihodnju spomlad. — Monumentalna zgradba bo dograjena do jeseni leta 1915. Ta vest bo gotovo vzbudila ne samo v ljubljanski, marveč tudi slovenski javnosti živo zadoščenje in zadovoljnost.

Nesreča. Kranjska podjetniška družba gradi iz Kranja čez vas Čirčiče v Hrastje vodovod. Ker je zemlja skalovita, razstreljuje se skale vsak dan. V četrtek dne 17. m. m. popoldne kopali so delavci pri vasi Čirčiče; pri tem je pa zadel eden izmed teh s krampom na izdolbeno, z dinamitom napolnjeno in neizstreljeno luknjo. Nastal je nenavadno močan pok. Ker se ob tej uri navadno niso razstreljevale skale, hiteli so delavci na lice mesta, kjer se jim je nudil grozen prizor. Trije delavci ležali so na tleh v krvi. Enemu je razbilo cel obraz in ga oslepilo na obeh očeh, drugemu je raztrgalo prsa in tretjemu zlomilo roki in eno nogo. Zakaj je ostala luknja napolnjena, ne da bi se bila že razstrelila, se sedaj še ne ve. Najbrže se ni dovolj pazilo pri zadnjem izstreljevanju, mogoče je pa tudi vplivalo na to vedno deževje.

PRIMORSKO.

Dva odpuščena delavca iz ladjedelnice v Tržiču sta stala pred okrožno sodnijo v Gorici, ker sta težko ranila delovodjo Karola Nardina, in sicer iz maščevanja, ker sta bila odpuščena iz dela. Delavca se imenujeta Kazimir Valdemarin in Julij Vetak. Obsojena sta vsak na 4 mesece in pol težke ječe s postji.

Zadušeno so našli v Gorici v Gosposki ulici št. 10. — 60 letno gospo Kučera, soprogo upokojenega majorja Kučera. Zadušil jo je plin, ko je hotela skuhati čaj svojemu možu.

Pod vlak se je vrgel na črti v bližini Herpelj neki 23letni voznik Josip Kisič, doma blizu Pazina. — Vlak ga je strašno razmesaril in mu razbil glavo.

Trst. Pomorska oblast je izdala dne 12. m. m. vsem podrejenim uradom in funkcionarjem po lu-

kah okrožnico, ki pravi, da se po uradnih vesteh kolera in druge nalezljive bolezni po Balkanu in sosednih deželah grozeče širijo. Nadalje pravi okrožnica, da se take bolezni razširjajo in tako, da je kontrola nemogoča, prenašajo od kraja do kraja, zlasti vsled vladanja vojakov z bojišč, kjer vladajo zelo slabe zdravstvene razmere. Da se prepreči zanašanje epidemij v te luke po morskimi poti, opozarja pomorska oblast vnovič na odredbe, ki so bile izdane zadnji čas ter ukazuje dopolnjevanje, da je z vsem blagom, ki prihaja iz rumunskih, bolgarskih in evropskih turških luk do stare grške meje v solunskem zalivu, ter iz luk Male Azije. Sirije in Egejskih otokov ravnati po predpisih pariške mednarodne sanitetne konference leta 1903. Blago iz grških, albanskih in črnogorskih luk se mora zdravniško preiskati in od izida preiskave je odvisno nadaljnje ravnanje. Okrožnica obsega še podrobne predpise o izvrševanju preventivnih predpisov v navedenih slučajih in ob boleznih, ki niso v okrožnici posebej navedene.

Kazensko postopanje proti sodniku dr. A. Medvešu je ustavljeno. Svoj čas je zbudila občo pozornost okolnost, da je prišel sodnik v Ajdovščini dr. A. Medveš v preiskavo radi obdolžitve po §§ 122a, 303 in 305 k. z. Preiskava se je vlekla na dolgo, končala pa z ustavitvijo kazenskega postopanja. Za enega "veleizdajalca" je torej avstrijska kronika zopet siromašnejša.

Novo vino se sme po oblastveni naredbi prodajati šele z 20. oktobrom t. l.

Rop na cesti. V ulici Tivarnella v Trstu sta napadla dva neznanca nekega izseljenca iz Galicije. Eden roparjev ga je držal, drugi pa mu je vzela iz žepa denarnico, v kateri je bilo 280 kron.

ŠTAJERSKO.

Trbovlje. V nedeljo 14. m. m. popoldne je ponesrečil rudar Rupnik Henrik, ko je spuščal vozove v Franc Karlsfeldov rov ter si zlomil križ. Vzrok nezgode je, da mora delavec pri rovu sam zavirati in spuščati vozove v rov, ako ne, bi bilo Rupnika do kosti zmečkalo. V tem rovu ni nikakršne varnostne priprave, akoravno je tam osem delavnih krajev. Dolžnost rudniške oblasti bi bila, da si to malomarno in nevarno napravo bližje ogleda in rudniško družbo prisili, da napravi vse varnostne naprave. Delavci so že mnogokrat opozorili paznike, na to nevarno napravo, le gospodje pazniki nočejo ničesar slišati. — Rupnika so prepeljali težko ranjenega v bolnišnico.

8 delavcev ponesrečilo. V Fali ob Dravi nad Mariborom stavijo veliko elektrarno. Zaposlenih je tam 430, večinoma sezijskih delavcev. V petek 12. m. m. proti popoldnevu se je naenkrat sesul na desni strani krog 8 metrov visok lesen oder. Na njem je bilo osem delavcev, ki so padli vsi v globino, ki pa je bila k sreči napolnjena z vodo, tako da nesreča ni bila tako velika, kot bi bila, če bi v globini ne bilo vode. Srečen slučaj je hotel, da je tisti čas ravno odpovedala pumpa. Pet delavcev, večinoma Nemcev, so odpeljali težko ranjene v mariborsko bolnišnico, drugi trije pa so v domači oskrbi. Nekateri imajo polomljene noge in roke. Vzrok, da se je oder sesul, še sedaj ni znan.

Izpred celjskega porotnega sodišča. V torek 26. m. m. popoldne je bila na vrsti druga obravnava proti detomorilki. Na obtožni klopi je sedela 20 letna kmečka hči Terezija Mastnak iz Lokarja pri Št. Jurju ob J. žel. Imela je polletni in jeseni 1911 z nekim domačim kmečkim fantom ljubavno razmerje, ki ni ostalo brez posledic. Ko se je čutila mater, se je obrnila na (med tem umorjeno) Julijano Toplišek, ki je stanovala v koči njenega očeta, naj bi ji pomagala otroka odpraviti. Ta ji je dala od neke "doktorice" zdravilo, a ni nič pomagalo. 21. julija je dopolndne porodila nekje na senu otroka, ga tiho pokrila in potem šla povedat staršem, kaj se je zgodilo. Na prigovarjanje gori omenjene Julijane Toplišek se je odločila porod zatajiti in otroka od-

straniti. Popoldne je šla na seno, vzela otroka, ga zavila v cape in ga zakopala v gnoj; ker se je pa bala, da bi se ga tam vendar našlo, ga je zakopala nekje v zemljo. Otroka pri preiskavi niso našli. — Kako je bil otrok umorjen, obtožnica ne navaja za sigurno; lahko, da ga je mati po porodu zadušila, lahko pa je tudi, da se je zadušil v capah in gnoju. Porotniki so Terezijo Mastnak oprostili.

KOROŠKO.

Nesreča na kolodvoru v Št. Vidu. Na železniškem prelazu pri kolodvoru je zadel vlak 70letno glubo zasebnico Barbaro Fugerjevo. Žena, ki je bila zelo gluha, je zlezla pod tračnicami na prago in je preslišala vlak. Stroj jo je vrgel v velikem loku v bližnji jarek, kjer je obležala na mestu mrtva.

Požigalec. V Celovcu so zaprli posestnika iz okolice mesta Valentina Foraboseo, rodom iz Italije, ker je na sumu, da je zažgal sam svoje posestvo, katero je visoko zavaroval. Zgorelo mu je celo posestvo in v nevarnosti je bila tudi vsa soseska.

Oproščen požigalec. V noči od 25. na 26. majnika t. l. je izbruhnil ogenj v gospodarskem poslopju pri Miklavcu. Ogenj se je hitro širil in pogorelo je poleg Miklavčevega še več poslopij, last Seifritzove družbe. Škodo so cenili na 112,162 kron. Že na pogorišču so začeli sumiti kot požigalec 25letnega pekovskega pomočnika Moritza iz Celovca. Gledal je mirno ogenj in pušil svojo pipo. Aretirali so ga in že med potjo je mož priznal, da je zanetil ogenj vsled neprevidnosti, kmalu na to pa, da je vrgel gorečo vžgalico v drva in sicer v jezi, ker so ga po nedolžnem obdolžili, da je kradel žemlje. Sodni psihiatri so dognali, da je mož nekoliko slaboumen, pač pa se zaveda svojega zločina. Tudi je kvartalni pijanec, toda v tistem času ni pijančeval. Porotniki so vprašanje glede požiga potrdili soglasno, so pa tudi z 11 glasovi proti 1 glasu, da je požigalec izvršil dejanje v duševni zmedenosti. Moritz je bil torej oproščen.

RAZNO.

Družabni red po božji volji. V Peterburgu je pred kratkim umrla večkratna milijonarka Varpahovska, ki je stanovala v svoji palači v ulici Morskaja z več nego 40 psi in mačkami. Vsak pes in vsaka mačka sta imela svojo sobo. Ti prostori so bili vzorno čisti. — Hrana živali je bila izborna. Porabili so 16 liber mesa, 9 kur in več litrov smetane in mleka. — Ni treba vprašati, kako stanujejo in kako se hranijo na tem svetu delavci, ki navsezadnje morda vendar kaj več koristijo človeštvu kakor milijonarki psi in mačke. Ampak to je družabni red, ki ga je sam Bog hotel takega, in ki je baje neizpremenljiv! Delavstvo bi zaslužilo svojo bedo, če se ne bi z vsemi silami upiralo tem infamnim razmeram, ki postavljajo pse in mačke na višjo stopnjo kakor delavne ljudi.

Na smrt obsojen. Iz Inomosta poročajo: Porotno so dišče v Roveretu je na smrt obsodilo delavca Rudolfa Omezzolija iz Rive, ki je svojega tovariša Parisija umoril in oropal.

Čudež. Novopečen kaplan je imel svojo prvo pridigo. Kot tvarino si je izbral čudež o nasičanju množice ljudi s petimi kruhi in par ribami. Toda zagovoril se je in rekel, da je bilo pet oseb nasičenih s tisoči hlebi kruha in z več tisoč rib. "S tisoči!" so se v duhu vpraševali verniki in eden izmed njih je skoraj na glas zašepetal: "To bi tudi jaz storil!" Novopečeni kaplan se je delal, kakor da bi ničesar ne slišal, toda drugo nedeljo je zopet govoril o tem čudežu, toda zdaj se ni zagovoril. Nato pa je prekinil pridigo ter vprašal prvega vernika, ki je stal pod prižnico: "Ali bi ti to tudi storil?" — "Da, častiti!" — "Hm, toda kako bi to storil?" — "Pomagal bi si z onim, kar je ostalo prejšnjo nedeljo."

Fanatičen patrijot. Iz Tokia poročajo: V zunanjem ministertvu si je neki obiskovalec prevezal trebuh v protest, ker japonska dinastija ničesar ne dela.

Če hočete zgubiti prijatelja posodite mu denar! Kedar prosi, zlata usta nosi, Kedar vrača, hrbet obrača!

Takih dobrih prijateljev je jako malo. Ako se hočete izogniti neprilicam zaradi posojila denarja takim napačnim prijateljem in če ne marate zgubiti svojega denarja tedaj naložite svoj denar obrestonosno na varno banko. Če to storite se vam ni treba bati, da bi vam ga tatovi ukradli ali ga pa ogenj vničil. Vloge prijemamo od \$1.00 naprej. Iz malega raste veliko. Isto tako vlijudno vam postrežemo kedar prinesete samo en dolar, kot če bi prinesli več. Od vlog plačamo 3% obresti na leto. Obresti so plačljive vsakega pol leta. — Pričnite hraniti še danes.

Ameriška Državna Banka

1825—1837 Blue Island ave., Vogal Loomis St., Chicago, Ill.

HRANITELJICA VLADNIH POŠTNIH VLOŽKOV. GLAVNICA IN VLOGE \$1.850.000.00

JAN KAREL, predsednik,

J. F. ŠTEPINA, blagajnik.

Uradne ure so od 8.30 popoldne, do 5.30 popoldne, ob sobotah do 9 ure zvečer, ob nedeljah pa od 9 dopoldne do 12 ure opoldan.

Denar pošiljamo v Evropo po veliko nižjih cenah kot pa pošta. Govorimo vse slovanske jezike.

Pošiljamo denar v Domovino

Kaspar State Bank

1900 Blue Island ave.

CHICAGO, ILL.

Nered v Prebavi

Da se ohranimo v dobrem zdravju, ne smemo dovoliti nobenega nereda v naši prebavi, ker to je vedno znak kake bolezni, ki zadene celo telo ali pa samo nekatere organe. Brez pravilnega vživanja in pravilne prebave, ni življenja. In ravno radi tega je potrebno in jako važno, da imamo pri rokah kako zdravilo, katero bo v slučaju nereda v prebavi dalo takojšnjo pomoč. V takih slučajih lahko vsakemu priporočamo dobro znano, zanesljivo in hitro delujoče

Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino.

To izvrstno zdravilo bo izčistilo prebavni sistem popolnoma, ne da bi povzročilo kako grizavico ali druge težkoče; isto bo povečalo apetit, dalo moč črevam in odstranilo zaprtje in vse težkoče združene s tem. To vino naj bi se rabilo kadarkoli se slabo počutite.

Imejte to Zdravilo vedno v hiši in

ga rabite za ZAPRTJE, GLAVOBOL, BOLEČINE V DROBU, SLABOST, NERVOZNOST, SLABO PREBAVO, ZGUBO APETITA, ZLATENCE, SLABOSTI PO OBEDU.

Nikar ne odlašajte radi tega, ker si morda mislite, da bo ta stvar sama od sebe odšla. Ako se pravilno ne zdravite, bodo ti neredi vedno oslabele organe. — Najboljše zdravilo v vsih takih slučajih je

TRINERJEVO AMERIŠKO ZDRAVILNO GRENKO VINO.

V LEKARNAH.

NE SPREJEMAJTE PONAREDKOV.

JOS. TRINER

Vvaževalec in Izvaževalec.

1333-1339 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

ZAPISNIK.

tretjega glavnega zborovanja S. S. P. Z. v Milwaukee, Wis.

8. seja v četrtek popoldne 11. sept. 1913.

Konvenčni predsednik otvori sejo točno ob pol dveh popoldne. Čita se imenik delegatov in glavnih odbornikov; navzoči so vsi.

Konvenčni predsednik naznani, da je prišel na konvencijo Zvezni tajni nadzornik, M. Mladič. Podeli se mu beseda, da poroča o svojem delovanju. M. Mladič pojasnjuje težavno in nevarno delo tajnega nadzornika. V svojem delovanju je sprevidel, da se v marsikateremu slučaju izrablja bolniška podpora. Tajni nadzornik je jako potreben in v prihodnje priporoča velike pozornosti. Kjer je bil tak prepir, je skušal nesporazumljenje poravnati, kar se mu je v več slučajih posrečilo. Deloval je ves čas iz poštvalnosti in za dobrobit Zveze brezplačno. V prihodnje pa tega posla ne bo mogel več prevzeti in naj se v naprej kateri drugi žrtvuje. Stem se Zvezi zahvali za zaupanje in ji želi plodonosnega dela. Na soglasni sklep konvencije se konvenčni predsednik v toplih besedah zahvali bratu M. Mladiču za nesebično in poštvalno delovanje.

Čitanje pozdravov. Brzojavke. Black Diamond, Wash., 11. sept. 1913.

Čenjena konvencija! Pozdrav vsem delegatom S. S. P. Z. Delujte trezno in premišljeno. Kakoršno delo, tak uspeh. Delujte složno za združitev vseh jedrot in Zvez. Vsi za jednega eden za vse. Podkrajnik, Plavič.

Pueblo, Colo., 11. sept., 1913. Čenjeni delegatje! Delujte za procvit naše slavne organizacije in v dobrobit vašega slovenskega naroda v Ameriki. Delujte za združenje samo napredno mislečih organizacij.

San Francisco, Cal., Sept., 11. Mr. Anton Fisher:— Long life to all the delegates of third Convention of S. S. P. Z. We wish that you try your best for our future work together, for our Unity and welfare for our organization. Lodge No. 46 San Francisco. Reading, Pa., 13. sept. 1913.

Jos. Benko:— Pozdrav zbranim delegatom od društva Maj št. 25 S. S. P. Z. Pittsburg, Pa., 11. sept. 1913. Konvencija S. S. P. Zveze! — Iskreni pozdrav in želje k vspelnemu narodnemu delu vam želijo delegatje in uradniki J. S. K. J. George Brozich. Pittsburg, Pa., 11. sept. 1913.

Konvencija S. S. P. Z. Živi naj Zveza v stoletja! Razširja naj pota svobode, korak krepak ubere k napredku, dragi nam bratje.

Jugoslovani št. 126 SSPZ. Pismeni pozdravi:

Johnstown, Pa., 10. sept. 1913. Bratski pozdrav vsem članom konvencije izreka društvo Stari Lož št. 67 SSPZ. Odbor. Milwaukee, Wis., 10. sept. 1913.

Dr. št. 24 SSPZ izraža nado, da bo konvencija rešila častno svojo nalogo, ki jo stavijo delegate trete redne konvencije.

Barton, O., 8. sept. 1913. Društvo št. 57 pozdravlja konvencijo in svetuje več sprememb v pravilih.

Vsem pozdravom se zakliče trikartni živijo!

Nadaljuje se s čitanjem zapisnika 25. seja gl. odbora. Po čitanju zapisnika prosi besedo A. Kužnik v zadevi bivšega brata Anton Kužnika, ker se mu ni izplačala bolniška podpora. K besedi se oglasijo: Kužnik, Golob, Pečnik, Hočevar, Glojsek, Fric, Smuk, Aučič, Marn in J. Hočevar. Ker se uvidi, da je bil Anton Kužnik res bolan, mu konvencija prizna podporo, in poroča, da društvo št. 20 pošlje bolniško nakaznico, da jo da Anton Kužnik pravilno spolniti dotičnemu zdravniku, ki ga je zdrav. Na kar se mu bo podpora izplačala. Sprejeto.

Pom. nadzornik J. Ivanšek, poroča o nekem računu Glas Svobode, ki je nastal radi pomote pri sestavi letnega računa.

Napaka se je pripetila v uradu tajnika pri zlepljenju računskih pol. Račun je bil stavljen previsoko in se je pozneje znižal. Odpri se debata, kdo naj trpi stroške o-

ne pomote, ki znaša \$6.00. V debato posežejo: A. Mladič, Ivanšek, Konda, Benko. Po koncu debate se stavi predlog, da te stroške nosi Zveza. Predlog sprejet.

A. Kužnik prosi, da se prebere dopis društva št. 20, ki je bil priobčen v Glasilu. Prošnja se odkloni.

Nadaljuje se s čitanjem zapisnika gl. odbora.

Sledi odmor 15 min. Po odmoru se oglašajo del. Huter in razjasni zadevo F. Štajnerja, ki je dobil \$16.05 preveč podpore Gl. tajnik trdi, da je dobil \$34.30 preveč, katero svoto tirja od člana oziroma od društva št. 5 gl. odbor v povrnitev. Društvo hrani v svoji blagajni oni znesek \$16.05 in ga odpošlje na gl. urad, kakor hitro odbor prizna imenovano svoto. Celo zadevo vzame v pretres konvenčni preiskovalni odbor.

Reditelj naznani, da želi roj. Trošt vstopa na konvencijo, da se njegova zadeva končno popolnoma reši. Dovolj se mu vstop in se mu podeli beseda. Stvar se je med roj. Troštom in gl. odborom častno rešila v pričlo cele delegacije in s tem je ta afera končana in roj. Trošt je dovoljen vstop v Zvezo.

Roj. Trošt se zahvali delegatom in gl. odboru za častno spravo in nato odide od zborovanja ter se zatem nadaljuje s čitanjem 28. zapisnika gl. odbora seje. Del. Kaučič vpraša, kako je to, da je gl. odbor povečal plačo gl. tajnika \$40.00 dolarjev mesečno, ne da bi se v ta namen dalo to na splošno glasovanje. On se oglašuje vsled tega, ker je njegovo društvo poslalo protest v tem smislu na gl. odbor. K besedi se prigrasuje: Kaučič, Fric, J. Hočevar, Kovačič, Primožič, J. Huter, Mladič in Benko. Iz zagovora gl. predsednika je razvidno, da je bil gl. odbor prisiljen povečanje plače dovoliti, ker drugače, bi Zveza trpela škodo na svojem rednem poslovanju.

Debata se zaključuje in se stavi predlog, da se vkrep gl. odbora odobri, s tem dostavkom, da v bodoče grede tako zadeve na splošno glasovanje. Predlog je sprejet. Delegat Potočar vpraša, kaj je s posojevanjem Zveznega denarja na privatna posestva. K besedi se oglašajo: Potočar, Benko, Konda, Duller, Pečnik, Mladič, Kos in Rebernik. Iz debate je razvidno, da je ves denar izposojen in vknjižen na Zvezno ime. Dalje se razvidi, da je ta način Zveznega denarja za Zvezo koristen in plodonosen, ker nosi več obresti, kakor na banki in je tudi bolj varen. Ta način posojevanja se sklene tudi v bodoče vršiti. V tem se izreče gl. dboru zaupnica.

O posebnem računu glasila za priobčitev letnega Zveznega računa se bo sklepalo na prihodnji seji.

Sklep seje točno ob pol šestih.

9. seja v petek dopoldne 12. sept.

Konvenčni predsednik otvori sejo točno ob 8. uri dopoldne. Čita se imena delegatov in gl. odbora; navzoči so vsi.

Čita se lista voznih računov; računji so vsi vredni, in se gl. blagajniku naroči, da iste račune izplača. Preiskovalni odbor poroča o računu predsednika gl. porotnega odbora. Njegov račun se mu odobri in tudi voznja na odborovo sejo se mu odobri, le račun se mu vrne v svrhu jasnosti, da ga spopolni. Preiskovalni odbor poroča dalje o preveč splačani podpori člana Štajnerja od društva št. 5, se sklene povabiti del. V. Huterja k preiskovalnemu odboru, da se mu v pojasnilo pokažejo dotične listine, in stvar se pozneje uredi.

Na vrsto pride poročilo o računu Glasila za objavo posebnega letnega računa. K besedi se prigrasuje: Kovačič, Mladič, Konda, Glojsek, Benko, Vidas, Dremelj, J. Hočevar. Debata se zaključuje. Iz debate je bilo razvidno, da je bilo Glasilo upravičeno do istega računa. Sklep se glasi: Konvencija račun potrdi.

V soboto popoldne se seja oputi radi slikanja, pri tej priliki Hočevar priporoča, da grede pogledati upravo centrale Ameriške socialistične stranke s sedežem v Milwaukee, Wis. Zamujeni čas se nadomesti prihodnji teden v večernih urah. Sprejeto.

Sledi odmor 15 min. Po odmoru se nadaljuje s čitanjem zapisnika seji gl. odbora. Pri 29. seji pride

na vrsto zadeva člana Pograjca od društva št. 7, kateremu se je splačala odpravnina za zgubo štirih prstov. Gl. tajnik je pri izplačilu zahteval za resničnost zgube, prstov sliko dotičnega člana roke. Ta ukrep se tudi v nadalje priporoča.

Nadaljuje se s čitanjem zapisnika 32. seja gl. odbora. V pretres pride prošnja odpravnine člana Josip Strune št. 20 radi neozdravljivosti. Za pojasnilo se oglašajo k besedi: Mladič, Smuk, Kovačič, J. Hočevar, Muhvič, J. Huter. Iz debate je razvidno, da je J. Struna še ozdravljiv, ako se poda na nasvet zdravnikov na čistejši zrak. Celotne odpravnine konvencija ne prizna, za manjšo odpravnino se član ne pogaja. — Navadno bolniško podporo je že vso prejel in prosi, ako se mu da kaj na račun usmrtnine. Pri tem vprašanju se oglašajo k besedi: Kolkaj, Bric, Primožič, Glojsek, Kos, Mladič, Konda, Muhvič, Kovačič, Marn, Kumaršek. Sprejme se predlog, da se mu nakaže iz usmrtnine svoto \$100, katero društvo št. 20 po previdnosti izplača. Pri tej svoti se uračuna svota \$20.10, katero je na račun usmrtnine že prejel. Priporoča se bratu J. Struni da se ravna po zdravniškem nasvetu in še v naprej ostane na čistem zraku kot je sedaj. Ako prej ozdravi kot poteče ta podpora se izplačevanje takoj preneha.

O bolniški podpori člana Jurčiča poroča del. Špehar. Istemu se prizna podpora za 7 dni. Nadaljuje se s čitanjem zapisnika seji gl. odbora. S 33tim zapisnikom se zaključuje zapisnik seji in se odobri. Prošnja društva št. 15 pride pri popoldanski seji na vrsto. Sklep seje točno ob 12. uri.

ZAPISNIK

tretje redne konvencije S. S. P. Zveze je tiskarna ravnokar doposlala. Na prvi pogled sem opazil, da je tiskarna nekaj odstavkov iz zapisnika izpustila. Na vprašanje kakor je moralo to nastati, so mi indirektno javili, da je to nastalo radi pomanjkanja prostora. Dasi se mora tak korak tiskarne najodločneje obsajati, vendar ni mogoče ničesar drugega doseči kot izpuščene odstavke na tem mestu natisniti. Predno sem odšel iz Milwaukee je bil zapisnik ves sestavljen v celoti, le razdeljen na strani ni bil. Ker bi moral ostati najmanj še dva dni v Milwaukee, da bi dobil v pregled še razdeljene strani predno bi šlo v tisk, nisem tega čakal, ker bi stem preveč narasli stroški. V drugem oziru sem se pa na tiskarno zanesel, da bo delo točno in vestno zgotovila. V resnici je obžalovati to neljubo dejanje, ker stem je zapisnik nepopolen.

Tu objavljam izpuščene odstavke, da vsakdo lahko vidi vse sklepe konvencije. Objednem sem poslal posebni zapisnik na naše Glasilo z dodatki izpuščenih odstavkov, da bo vsaj v Glasilu čisto popoln zapisnik.

Izpuščeni odstavki se glase: Člen 52. se doda sledeče besedilo: dostojno pokoplje svojega umrlega člana in plača stroške pogreba, kateri nesmejo biti manjši ko \$75.00 in ne višji kakor govori o poroka. Ako sorodniki oskrbe pogreb, se jim pusti prosta volja v smislu oporoke.

Člen 53. ostane neizpremenjen.

Dalje je izpuščeno: Člen 73 ostane neizpremenjen.

Člen 74 se črta.

Člen 75 ostane neizpremenjen.

Člen 76 se samo spravi v sklad soglasja boljšega sloga.

Dalje je izpuščen 129 člen, ki se glasi: Točka a) ostane in se ji doda: tajni nadzornik mora ostati tajen in nesme priti njegovo ime v javnost. Točka b) in c) ostane; d) se glasi: Vsa poročila mora poročati pismeno na gl. odbor; seji gl. odbora se nesme udeleževati. Voli se ga od časa do časa v potrebnih slučajih in sicer se ga izvoli na seji gl. odbora.

Dalje je izpuščena volitev vrhovnega zdravnika. Pri volitvi vrhovnega zdravnika je bil izvoljen dr. P. J. Kern slov. zdravnik v Clevelandu, O. Plača se mu 15c od prošnje.

Dalje naj se vpošteva corigen-dum v poročilu gl. tajnika. Premoženje Zveze je: 29,002.82, kar bo vsak uvidel, kdor bo sešteval naloženo svoto na bankah.

Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 708 Northwestern Bldg.; 22 Fifth Ave., Chicag. Ill.

Gospodje: Mene zanima ponudba, s kojo pošiljate brezplačno zdravilno knjžico, ter vas prosim, da m tako pošlite.

Ima.....

Pošta..... Država.....

50,000 KNJŽIC

V DAR LJUDEM.

Vsaka knjžica je vredna \$10.00 vsakemu bolnemu človeku.

Mi želimo, da vsaki bolni človek piše po našo urejeno zdravilno knjžico. Ona knjžica svetuje v poljudnem jeziku, kako da se doma vpešno zdravi: Sifilis ali zastrupljena kri, slabotni život, zgubitek moči, reumatizem in trganjev kosteh, spolne bolezni, kakor tudi bolezni v želodcu, na vranci, led vica in v mehuru. Ako ste zgubili nado in ako vam priseda zabadavo denar dajati, tako pišite po ono zdravilno knjžico, katero vam nemudoma pošlemo in bodite uverjeni da o zdravite. Na tisoče ljudi je ozdravilo po navodilu te prekorniste knjžice. Ona vsebuje znanost, katero bi moral znati vsaki človek. Zapomnite si, da se ona knjžica razpošilja popolnoma brezplačno, ter tudi mi plačamo poštnino. Izpolnite dolžni odrezek in ga nam pošlite in mi vam pošljemo popolnoma brezplačno ono knjžico.

IZPOLNITE ODREZEK SE DANES IN POSLITE GA NAM.

Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 708 Northwestern Bldg.; 22 Fifth Ave., Chicag. Ill.

Gospodje: Mene zanima ponudba, s kojo pošiljate brezplačno zdravilno knjžico, ter vas prosim, da m tako pošlite.

Ima.....

Pošta..... Država.....

Iz priobčenega je razvidno, da si je tiskarna preveč dovolila v škodo organizacije. Prihodnjč se kaj takega sploh ne bo smelo pripetiti. A tudi v tem slučaju bi bilo dobro, da bi se spregovorila resna beseda s tiskarno. Člani naše S. S. P. Zveze naj pa blagovole to neljubo naključje oprostiti.

Z bratskim pozdravom Jakob Hočevar, konvenčni zapisnikar. V Pittsburg, Pa., 29. sept. 1913.

RAZNO

Vsa vas je izumrla. Kratko poročilo razpošilja "Peterburška brzojavna agentura": Vse prebivalstvo ruske vasi Volskaja na Sahalinu je umrlo za kozami. Samo 72leten starček je živ. "Uradna vest, kratka in suhoparna, a razgrinja tragedijo cele vasi. Še pred nekaj tedni je bilo v vasi 1100 oseb. Kakor v večini ruskih vaseh, tudi v Volskaji niso dosti gledali na snago in higijeno. Naenkrat je obolelo nekaj otrok za kozami. Na cepljenje koz, ali sploh na zdravniško pomoč, ni mislil nihče. Koze veljajo za "sveto bolezen". Zdrave otroke so celo kopali z bolnimi skupaj, ker to baje zdravju dobro de. Seveda se je zaradi tega epidemija širila z neznanosko naglicjo. V nekaj dneh je pomrlo do 100 otrok in odraslih. Na vasi že niso delali nič drugega, nego pokopavali in prirejali pogrebščine. Končno pa risto mogli nikogar več pokopati, ker že pop tudi umrl. Ko je vendar že odposlala vlada komisijo v vas, ni mogla komisija vstopiti niti v eno hišo in je odšla, ne da bi bila kaj opravila zoper bolezen. Vas se morali prepustiti usodi in bolezni. — Polagoma je utihnil tudi jok in stok na vasi, vse življenje je prenehalo in mir kakor na pokopališču je zavladal na vasi. Samo star mož je blodil naokolo kakor brez uma. Vlada bo najbrž sežgala vas, v okolici pa imenujejo odslej Volskajo "vas smrti".

Strahotna bilanca. Glasilo sodrugov v Italiji, "Avanti", pri naša podatke o zigubah italijanske okupacijske armade, okroglo 100,000 mož, od napovedi italijansko-turške vojne v Tripolitaniji. V teku 12 mesecev je padlo v bitkah 1432 mož; ranjenih je bilo 4220; podatki o ostalih 10 meseceh še manjkajo. Od početka vojne je preteklo 22 mesecev in v tem času je zbolelo 43,921 mož, mnogo od teh so poslali bolne v domovino. Za boleznimi je umrlo v tem času 2858 mož. Izgube znašajo torej skupaj mrtvi, ranjeni, oboleli 52,431 mož. Pri tem pregledu niso všteti oni, ki so jih spravili v poljske lazarete in njih število bo precej veliko, ker je samo v Libiji nad 1000 postelj v lazaretih. Razen tega manjka tudi število mrtvih in ranjenecov iz bojev zadnjih desetih mesecev, ker kljub sklenjenemu miru pokajo topovi in puške še vedno. Za kolonialno pustolovščino nad 50,000 človeških žrtev, za kapitalistično nenasitnost na tisoče pohabljenecov, na tisoče vdov in sirot.

Vzroki glavobola

so mnogi, ampak v večini slučajih podajo Severovi Praški zoper glavobol in nevralgijo (Severa's Wafers for Headache and Neuralgia) hitro olajšbo. Utešijo razdražene živce in hitro preženejo bolečine. Cena 25 centov v lekarnah ali pa od nas. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

(Advertisement)

Dajte izdelati svoje tiskovine pri

"SPRAVEDLNOST"

1825 Loomis St. Telefon Canal 1015

Cene zmerne — Delo solidno

"SPRAVEDLNOST" EDINI ČEŠKI UNJSKI DNEVNIK STANE 10C. NA TEDEN.

ATLAS BREWING CO.

stuje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvažaj pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Pozor Slovenski Gostilničarji:

Moja trdka je prva slovenska in edina te vrste v Ameriki, ki im portira žganje naravnost iz Kranjskega. Poskusite enkrat en aloj, 12 steklenic in sicer: brinjevec, tropinovec, slivovec in greno vino. Jamčim, da boste zadovoljni. Dokaz temu je, da nisem osmih letih še nobenega odjemalca zgubil. Prodajam po oeni oda samo na debelo.

A. Horvat, Joliet, Ill.

Bernardova Vinarna

in veletrgovina

S Californijskimi in Importiranimi vini, žganjem in likeri se nahaja na

1903 Blue Island Avenue

Tel. Canal 842

Imamo samo čista prirodna vina.

Specijalitet: **MT. BLANCHE CHAMPAGNE.**

Razpošiljamo na vse dele Združenih Držav in samo proti predplači z naročilom. Pišite po cenik.

Vsa pisma naslovite na

JOS. BERNARD,

1903 BLUE ISLAND AVE, CHICAGO, ILL.

Hrani danes!

Da boš imel jutri!

Prični še nocoj!

Ni Vam daleč do nas, pridite! Ob sobotah večer imamo odprto od 6. do 8. ure.

INDUSTRIAL SAVINGS BANK

2007 BLUE ISLAND AVE.

Varnost, priročnost in vljudnost. 22 let v businessu. Govorimo v vseh jezikih.

10 Cigarettes

Zakaj ne kadite najboljših?

NEBO

CORK TIP CIGARETTES

Ni jim enakih.

"Neznansko dobro"

5 Cents